

BİLİM GÜNLERİ²

Sevgili öğrenciler, yakın gelecekteki meslektaşlarım,

İkincisini düzenliyoruz!

Yeni Yüzyıl'ın Bilim Günlerini geleneksel hale getirelim önerisi ile kapattık geçen yılın kongresini. Anlaşılan öneri hoşumuza gitti, çalıştık böylece **Bilim Günleri**² oluştu. Formatını geliştirdik, içeriğini geliştirdik, katılımcıları ABD'den gelir oldu ama hedefi hep aynı kaldı: Araştırma vizyonumuzu genişletmek ve geliştirmek, değerlendirme ve analiz yeteneklerimizi ortaya koyabilmek, çalışmalarımızı farklı disiplinler içerisinde görebilme olanağını elde etmek!

Bu bir öğrenci kongresidir ve böyle olmayı sürdürecektir. Geçen sene kongreyi Fakültemiz düzenledi, bu yıl 'Bilimsel Araştırma Kulübü'müzü kurduk ve düzenlemeyi o üstlendi. Çok başarılı oldu. Öğrenciden öğrenciye bilgi aktarımı yanı sıra, güncel konuların yetkin ağızlardan aktarılması bizler için önemli. Bu temelde geçen yıl 'şiddet' konuştuk. Bu yıl ise iki özel panel öngördük. İlki 'spor yönetimi' konusunu gündeme getirecek. Ülkemizde ve dünyada hararetle tartışılan bu konu, akademisyenler ve alan duayenleri tarafından ele alınacak. İkincisinde ise sağlık alanında 'sıcak' konular tartışılacak. Sağlıkta yönetim ve sağlık hukuku yanı sıra 'yaşlanıyoruz peki ne yapalım?' sorusuna yanıt aranacak. Bu Panel bir işbirliği sonucu ortaya çıktı. Sosyal Gerontoloji Merkezimiz ve Antropoloji Bölümümüz bizlerle çalıştı. Panellerde ABD'den ve hatta Avustralya'dan konuklar bilgilerini bizlerle paylaşacak.

Peki öğrenciden öğrenciye neler aktarılacak? 'Güdümlü Çalışma' saati adında bir dersimiz var. Bu bir araştırma dersi. Her yıl bir ana teması oluyor. Geçen yıl ana tema 'medya' idi. Bu yıl ana tema 'çevre' oldu. Derse Üniversitemizin çeşitli bölümlerinden öğrenciler kaydoldu. Ders süresince ana temamızla ilgili çok sayıda konferans dinlediler. Mimarlar geldi ve görüntü kirliliği anlattı, doktorlar geldi ve radyasyon, ses kirliliği anlattı, genetikçi ve çevre mühendisleri geldi ve kirliliğin etkilerini anlattı, itfaiyeci geldi ve yangın anlattı, hatta Milli Futbol Takımı Teknik Direktörü geldi ve spor anlattı. Bu bilgileri dağarcığına toplamış öğrenciler araştırma grupları oluşturarak genç ve çok genç ruhlu akademisyenlerimizin önderliğinde araştırmalar yaptılar. Çok değerli öğretim üyelerine candan teşekkürlerimi iletmem istiyorum. Gerçek anlamda heyecan paylaşmak bu olsa gerek. Çalışmalarının sonuçlarını dinlemek bize guru verecek.

Bununla birlikte, bizim Üniversite ve diğer Üniversitelerden çeşitli katılımcılar engellilikten çocuk istismarına, trafik kazalarından biyonikleşmeye, kalkınmadan kadın sorunlarına, DNA dan bakterilere çok geniş kapsamlı çalışmalarını paylaşacaklar.

Bu yıl kongremiz bir sergi ile şenleniyor. 'Anadolu'da Türk Eserleri' sergisi Güzel Sanatlar Fakültemizin düzenlemesi sayesinde bizlere zenginlik katıyor.

Geçen sene demiştim ki: Afiş tasarımından sponsorluklara, özet kitapçığınan ikrama, veri bankası oluşturulmasından sosyal programa, hatta afişlerin İstanbul'daki Üniversitelere asılmasına kadar her şeyle Yeni Yüzyıl Üniversitesi öğrencileri uğraştı. Aynen tekrarlıyorum ve de fahri Yeni Yüzyıl öğrencilerin,i de eklemeyi unutmuyorum. Hepinize teşekkür ederim.

Sözlerime son verirken Bilim Günleri çalışmalarının tam metinlerinin değerlendirilerek, fakültemizin bu yayına hazırlanan dergisinde yer alabileceği haberini vermek istiyorum.

Hedefimiz : **Bilim Günleri** [∞]

Sevgi ve saygılarımla

Prof. Dr. Ersi Abacı Kalsoğlu

Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı
Bilimsel Araştırma Kulübü Danışman Öğretim Üyesi

PROGRAM AKIŞI

4 Mayıs Cuma

09:00 -10:30	Kayıt
10:30 -13:30	OTURUM 1 Oturum Başkanı: Yrd. Doç. Dr. Gavril PETRİDİS Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğretim Üyesi Başkan Yardımcısı: Duygu KOŞAR Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğrencisi
10:30 - 10:45	Hava Kalitesi İndeksi Astım-KOAH Tehlikesi ve İstanbul <i>Ayşenur YAZICIOĞLU¹, Hazal ÇARDAK¹, İtir KIZILÇAY²</i> ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü ² Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü
10:45 – 11:00	Ses Kirliliği: Dünya ve Türkiye <i>Sinem DERELİ¹, Eda AKOVA¹, Ayşe Merve ÖZREİSOĞLU¹, Duygu KOŞAR¹, Bahar KAHYA¹, Gizem YEŞİLİRMAK²</i> ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ² Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü
11:00 -11:15	Her Gürültü “Duyulmayabilir”: Sürücü Sağlığı Programı ve İşitme Kaybı <i>Gizem YEŞİLİRMAK¹, Ayşe Merve ÖZREİSOĞLU², Eda AKOVA², Sinem DERELİ², Duygu KOŞAR², Bahar KAHYA³, Hakan DAĞ¹</i> ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü ² Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
11:15 -11:30	Görüntü Kirliliği Sağlığımızı Etkiler mi? <i>Kristina KALFOĞLU, Gizem HACİEYÜPOĞLU, H. Can GÜMÜŞLÜ, Merthan KEŞİR, Hasan CEVTO, G. Miray KURŞUN</i> Yeni Yüzyıl Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık Bölümü
11:30 -11:45	Tarlabası Operasyonu : Vahşi Proje mi? Görsel Şölen mi? <i>N. Tuba COŞ, Burcu NARİNÇ, Canan YILMAZ, İlkan ALTUNBAŞ, Serdest ENSARİOĞLU, Merve DEDEOĞLU</i> Yeni Yüzyıl Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık Bölümü
11:45 - 12:00	Kabloları Elveda <i>Orçun TARI, Özal Gürkan YILDIRIM, Batuhan ÖZTÜRK</i> Yeni Yüzyıl Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Elektrik-Elektronik Müh. Bölümü
12:00 – 12:15	Kahve arası
12:15 -13:30	OTURUM 2 Oturum Başkanı: Öğr. Gör. İoakim İPSEFTEL Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Reh. Bölümü Başkan Yardımcısı: Emre CÜRGÜ Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Reh. Bölümü Öğrencisi
12:15 - 12:30	Trafik Kazaları ve Çevre Faktörü <i>Ayşegül TAŞÇI¹, Derya KESKİN², Ali LEVENDELİ³</i> ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü ² Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü ³ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü Öğr. Gör.
12:30 - 12:45	Acil - İlk Yardım <i>Özben YURTLU, Gökhan BAŞ, Tuğçe ERSOY</i> Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü
12:45 - 13:00	Biyonikleşme <i>Mehmet GÖL, Selim ABDAL, Süleyman Taha BOLTÜRK, Hakan CEYLAN, Mehdi DEMİR, İpek GEZER, Ali Talha GÜLÇEN</i> Yeni Yüzyıl Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Elektrik-Elektronik Müh. Bölümü

13:00 - 13:15	<p>Engellilere Fırsat Tanıyan Çevresel Koşulları Yaratmak İçin Fiziksel Çevre Düzenlemesi Merve ÖZKAN¹, Mehtap YILMAZ², Özge ÖZDEMİRCİK¹, Aycan KESKİN³, Büşra ŞAHİN³, Fzt. İoakim İPSEFTEL⁴ ¹Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Reh. Bölümü ²Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ³Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü ⁴Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ftr. Bölümü Öğr. Gör.</p>
13:15 – 13:30	<p>Engellilerde Fiziksel Çevre Düzenlemesi ve Kanunla Engellerin Aşılması Aycan KESKİN¹, Büşra ŞAHİN¹, Merve ÖZKAN², Mehtap YILMAZ³, Özge ÖZDEMİRCİK², Fzt. İoakim İPSEFTEL⁴ ¹Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü ²Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Reh. Bölümü ³Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 1.Sınıf ⁴Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ftr. Bölümü Öğr. Gör.</p>
13:30 - 14:30	Öğle Yemeği
14:30 - 15:00	Kongre Resmî Açılışı
15:00 - 16:00	<p>Panel 1 “Sports Management” (Spor Yönetimi) Moderatör: Prof. Dr. Nazım ENGİN Yeni Yüzyıl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dekanı Moderatör Yardımcısı : Umur ALPAY Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü Öğrencisi</p> <p>Konuşmacılar: Prof. Dr. İzzet BOZKURT (Yeni Yüzyıl Üniversitesi Rektörü) “Sporda Pazarlama Teknikleri”</p> <p>Assistant Professor Thomas CIESLAK (Eastern Michigan University) “Sport as business: A review of the study, the industry, and their relationship.”</p> <p>Cevat GÜLER (Galatasaray Spor Kulubu) “Sporcu Yönetimi”</p> <p>Can ARAT (İstanbul Büyükşehir Belediyesi) “Sporcular Açısından Yönetim”</p>
16:00 - 16:15	“Anadolu’da Türk Eserleri” adlı serginin açılışı
16:15 - 16:30	Kahve Arası
16:30 - 18:00	<p>Panel 2 (Antropoloji Bölümü ve YESGUM katkılarıyla) “New Trends in Health Sciences” (Sağlık Bilimlerinde Yeni Yaklaşımlar) Moderatör: Yrd. Doç. Dr. Lebriz Tosuner FİKES Yeni Yüzyıl Üniversitesi Antropoloji Bölümü Öğretim Üyesi Moderatör Yardımcısı : Sema AYKOL Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğrencisi</p> <p>Konuşmacılar: Colleen L. CROXALL PhD. (Eastern Michigan University) “Leadership and Decision Making In a Health Collaborative”</p> <p>Prof. Dr. Hasan Fehim ÜÇİŞİK (Doğuş Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı) “Sağlık Hukuku”</p>

	Dr. Grethe KNUDSEN “Vital Involvement in an Aging Population”
19:00 - 24:00	Gala Yemeği & Sosyal Program

5 Mayıs Cumartesi

10:00 - 11:30	OTURUM 3 Oturum Başkanı: Araş. Gör. Duygu SEZGİN Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Başkan Yardımcısı: Gökhan BAŞ Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü Öğrencisi
10:00 - 10:15	Çocuk İhmali/İstismarı ve Medya: “NÇ Davası” ve Haberler <i>Umur ALPAY*</i> , <i>M. Salih KAZGAN*</i> *Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü
10:15 - 10:30	Genel Hatlarıyla Obezite <i>Emre ŞENOCAK</i> Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Reh. Bölümü
10:30 - 10:45	Alzheimer Hastalarında Egzersiz Alışkanlığı ve Hastalık Süreci <i>Emre CÜRGÜ¹, Olgun CANSIZ¹, Duygu SEZGİN²</i> ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Reh. Bölümü ² Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Arş. Gör.
10:45 - 11:00	Bakım Vericilerin Perspektifinden Alzheimer Hastalığı: Bir Kalitatif Çalışma Örneği <i>Duygu KOŞAR¹, Sema AYKOL¹, Tuğba DOĞAN¹, Firdevs DAĞLAR¹, Duygu SEZGİN²</i> ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ² Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Arş. Gör.
11:00 - 11:15	Hastanede Yatan Bireylerin Hemşirelik Bakımından Memnuniyetlerinin Belirlenmesi <i>Nihal ALTUNBEK, Zeynep ÖZTÜRK, Sedanur ARSLAN, Meltem YAVUZ, Büşra İÇMEZ</i> Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü
11:15 - 11:30	Tartışma
11:30 - 11:45	Kahve Arası
11:45 - 13:00	OTURUM 4 Oturum Başkanı: Öğr. Gör. Ali LEVENDELİ Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü Başkan Yardımcısı: Özben YURTLU Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencisi
11:45 - 12:00	Measuring the Academic and Athletic Experiences Of NCCA Division I Student-Athletes: Developing Strategies to Ensure Their Success In The Classroom, On The Field and In Life <i>Amber HUTSON, Professor Thomas CIESLAK</i> Eastern Michigan University, Sport Management Program
12:00- 12:15	Sağlığın Kalkınmadaki Etkisi <i>Betül Merve HALAÇOĞLU</i> Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü
12:15 - 12:30	Hizmet Veren Sağlık Kuruluşlarının Çevreyle İlişkisi <i>Gökhan BAŞ¹, M.Salih KAZGAN¹, G. Burcu SARI², Simge KIVIRCIK³, Kübra MATYAŞ³, Nazlı ÖZCAN², İbrahim Can ÇAKIR²</i> ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü ² Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü ³ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
12:30 - 12:45	Hastane Organizasyonları <i>Emine OCAK</i> Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü
12:45 - 13:00	İş Yerinde Kadın Olmak: Çalışan Kadınların Karşılaştığı Sorunların İncelenmesi <i>Sümeyye BALCI, Ayşegül KARADEMİR, Feyza ŞENBABAĞLU, Kübra SOLTAN, Tuğçe SAĞLAM</i> T.C. Haliç Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü

13:00 - 14:00	Öğle Yemeği
14:00- 15:15	Oturum 5 Oturum Başkanı: Araş. Gör. Ümit TÜRE Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen- Edebiyat Fakültesi, Mütercim Tercümanlık Bölümü Oturum Başkan Yardımcısı: Hazal ÇARDAK Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü Öğrencisi
14:00 - 14:30	“Gıdada Hijyen” Nadir GÜLLÜ
14:30 – 14:45	GDO’lu Yem ve Mamaların Çevreye Etkisi <i>Mine BARUT¹, Ümmühan BALOTA¹, Keremcan ALGAN², Yasin ALGANTEKİN², Umur ALPAY³, İtir ERKAN⁴</i> ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü ² Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Reh. Bölümü ³ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü ⁴ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü Arş. Gör.
14: 45 – 15:00	Çocuklarımızı Sağlıklı Besleyebiliyor muyuz? <i>Yasemin CANBAZ¹</i> ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Çocuk Gelişimi Bölümü
15:00- 15:15	Process Evaluation of a Health Improvement Organisation <i>Jennifer BARKER</i> Eastern Michigan University, Health Administration Program
15:15 - 15:30	Kahve Arası
15:30 - 17:30	OTURUM 6 Oturum Başkanı: Araş. Gör. İtir ERKAN Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü Başkan Yardımcısı: Fatma GEDİK Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü Öğrencisi
15:30 - 15:45	Kimerizm <i>Deniz UZUNOĞLU</i> Yıldız Teknik Üniversitesi Kimya-Metalurji Fakültesi Biyomühendislik Bölümü
15:45 - 16:00	DNA Bankalarının Etik Boyutu <i>Ayşe Merve ÖZREİSOĞLU¹, Özge KARABAŞ², Umur ALPAY², Ayça SEVER²</i> ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ² Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü
16:00 – 16:15	DNA’yı Delil Olarak Kullanan Laboratuvarlarda Akreditasyon ve Standardizasyon <i>Sinem DERELİ¹, Gökhan BAŞ², M.Salih KAZGAN², Özben YURTLU², Yaprak YUVACI²</i> ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ² Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü
16:15 - 16:30	GDO Analizlerinde Laboratuvar Kaynaklı Sorunlar <i>Abdullah AYDEMİR¹, İsmail SARICAN¹, Özlem HARMANCI¹, Özben YURTLU², Umur ALPAY², İtir ERKAN³</i> ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü ² Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü ³ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü Ar.Gör.
16:30 - 16:45	Akreditasyonda Önemli Bir Süreç : “17025 Kalite El Kitabı” <i>Eda AKTAŞ¹, Keremcan ALGAN¹, Yasin ALGANTEKİN¹, Esra ATABAY², Abdullah AYDEMİR², Merve AYDIN², Ümmühan BALOTA³, Mine BARUT³, Özlem HARMANCI², Merve İNAN², İsmail SARICAN², İtir ERKAN⁴</i> ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Reh. Bölümü ² Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü ³ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü

	⁴ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü Arş. Gör.
16:45 - 17:00	Medyada GDO <i>Eda AKTAŞ¹, Esra ATABAY², Merve AYDIN², Merve İNAN², Özben YURLU³, İtir ERKAN⁴</i> ¹ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Reh. Bölümü ² Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü ³ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü ⁴ Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü Arş. Gör.
17:00 -17:15	Tartışma

6 Mayıs Pazar

10:00 - 12:30	OTURUM 7 Oturum Başkanı: Lab. Sor. Derya ERKAL Başkan Yardımcısı: Ayşenur YAZICIOĞLU Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü Öğrencisi
10:00 - 10:15	ATM'niz Bakteriye Bir Bomba mı? <i>Yasin BOSTANCI¹, Dr. Süheylâ YAZICIOĞLU², Uzm. Biyolog Fatma Ayşenur CURABEYOĞLU²</i> ¹ Koç Üniversitesi, Fen ve Mühendislik Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi; Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Ön Lisans Öğrencisi ² Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Öğretim Görevlisi; Proje Danışmanı
10:15 - 10:30	Quorum Sensing <i>İlkay CİVELEK, Neslinur ÖZÇELİK, Sabahattin EKİN, Sevde HASANOĞLU, Yunus Emre ELMA</i> Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü
10:30 - 10:45	Ekoloji ve Beslenme <i>Tuğçe KAYA, Seynan SARI</i> Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü
10:45 - 11:00	İlaç İmhası ve Akılcı İlaç Kullanımı <i>Meltem TÜRKER, Necla Kamer COŞKUN</i> Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Eczacılık Bölümü
11:00 - 11:15	Kahve arası
11:15 - 11:30	Bağımlılığın İnsan Sağlığına Etkileri <i>Gökhan BAŞ, Özben YURLU, Tuğçe ERSOY</i> Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü
11:30- 11:45	2008 Yılı Verilerine Göre Ülkemizde Ölümlere Neden Olan İlk On Hastalığın İllere Göre Dağılımları <i>Kübra DEMİR</i> Yeni Yüzyıl Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Eczacılık Bölümü
11:45- 12:00	2010 Yılı Verilerine Göre Ülkemizde Sağlık Hizmeti Veren Hastanelerin ve Yatak Sayılarının Nüfus Baz Alınarak İllere Göre Dağılımları <i>Elif Ayça ALTINKAYA</i> Yeni Yüzyıl Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Eczacılık Bölümü
12:00- 12:15	2010 Yılı Verilerine Göre Sağlık Personeli Sayılarının İllere Göre Dağılımları <i>Yasemin BEKTAŞ</i> Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi Eczacılık Bölümü
12:15- 12:30	Tartışma
12:30- 12:45	Değerlendirme
12:45 - 13:30	ÖDÜL TÖRENİ ve KAPANIŞ

KURULLAR

Onur Kurulu

Prof. Dr. İzzet BOZKURT

Prof. Dr . Ersi ABACI KALFOĞLU

Kongre Başkanı

Doç. Dr. Rehat FAİKOĞLU

Düzenleme Kurulu

Kongre Sekreteryası

Araş. Gör. İtır ERKAN

Araş. Gör. Duygu SEZGİN

Araş. Gör. İoakim İPSEFTEL

İletişim Sorumluları

Lab. Sor . Derya ERKAL

Sema AYKOL

M. Salih KAZGAN

Yürütme Sorumluları

Duygu KOŞAR

Sema AYKOL

M. Salih KAZGAN

Özben YURTLU

Umur ALPAY

Filiz HACİOSMANOĞLU

Özge KARABAŞ

Tanıtım Sorumluları

Özben YURTLU

Gökhan BAŞ

Fatma GEDİK

Filiz HACİOSMANOĞLU

Hazal ÇARDAK

Sema AYKOL

Duygu KOŞAR

M.Salih KAZGAN

Umur ALPAY

A.Merve ÖZREİSOĞLU

Eda AKOVA

Handan TOKSÖZ

Bahar KAHYA

Caner YÜCE

ÖZETLER

HAVA KALİTESİ İNDEKSİ ASTİM-KOAH TEHLİKESİ VE İSTANBUL

Ayşenur YAZICIOĞLU¹, Hazal ÇARDAK¹, İtir KIZILÇAY²

¹*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü 2. Sınıf öğrencisi*

²*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü 1. Sınıf öğrencisi*

KOAH, akciğerin zararlı gaz ve partiküllere karşı anormal inflamatuvar yanıtı ortaya çıkan tıkayıcı ve ilerleyici bir akciğer hastalığıdır. Tüm dünyada ciddi bir ölüm nedeni olan, bu hastalık yüzünden her yıl yaklaşık 2.5 milyon kişi yaşamını yitirmektedir. Astım ve KOAH ta en büyük faktör sigara ve en önemlisi çevredir. Çevresel faktörler, alerjenler ve çocukluk çağında geçirilen viral enfeksiyonlar, astım'ı büyük ölçüde etkiler. Bizler bu doğrultuda hava kalitesinin dinamik tablosunu tarayıp bölgesel çevredeki soluduğumuz havanın bizlere nasıl etki ettiğini ve astım KOAH üzerindeki etkisini araştırdık. Değerlendirdiğimiz parametreler içerisinde SO₂, azotoksitler (NO, NO₂), O₃ ayrıca rüzgar yönü, rüzgar hızı, bağıl nem ve hava basıncı bulunmaktadır. Söz konusu parametreler için Üniversitemizin bulunduğu Zeytinburnu Belediyesini kapsayacak nitelikte Aksaray, Esenler ve Yeni Bosna istasyon ölçümlerini kullandık. Bu amaçla hava kalitesi izleme istasyonlarının hava kalitesi indekslerini değerlendirmeye aldık. Bulgularımız temelinde KOAH için çevresel faktörlerin en önemlilerinden biri olan, hava kirliliği ve havayla temasıyla birlikte bu hastalıkların şiddeti ile ilgili değerlendirme yaptık. Bilgilerimiz sonucunda toplum olarak bize düşen görevler hakkında önerilerimizi sıraladık.

Anahtar kelimeler: Hava Kalitesi İzleme, Hava Kirliliği, Astım KOAH

SES KİRLİLİĞİ: DÜNYA VE TÜRKİYE

Sinem DERELİ¹, Eda AKOVA¹, Ayşe Merve ÖZREİSOĞLU¹, Duygu KOŞAR¹,
Bahar KAHYA¹, Gizem YEŞİLİRMAK²

¹*Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü*

²*Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü*

Çevre kirliliği sanayileşmeye bağlı olarak gelişti. Kirlilikle günümüzde çevre koruma politikalarına bağlı olarak birçok düzeyde savaşılmakta, engellenmeye veya olabildiğince azaltılmaya çalışılmaktadır. Sanayi atıkları, evsel atıklar ve hastane atıkları çevrenin korunması için belirlenen ve çalışılan ana başlıklar olarak sayılabilir. Tüm bunlar maddeye bağlı kirliliği ifade etmektedir. Oysa enerjiye bağlı kirlilikler de vardır ve bunlar nükleer enerjiye bağlı olmak zorunda da değildir. Sanayi gelişimine ve uygulamalarına bağlı olarak ses kirliliği de düşünülmesi ve engellenmesi gereken bir çevre konusu olarak ortaya çıkmıştır. İnsan yaşamını olumsuz etkileyen, insan faaliyetlerini durduran veya engelleyen, insan sağlığına kötü etkileri olan her ses gürültü olarak tanımlanmaktadır. Gürültü şiddete ve süreye bağlı olarak, sinirsel bozukluklar, saldırganlık, hipertansiyon, stres, kulak çınlaması, uyku bozuklukları ve işitme kaybına yol açabilmektedir. Bu tanım sadece insanlar için değil diğer canlılar için de yapılmıştır. Gürültünün canlılar üzerine olan etkileri uzun zamandan beri bilinmektedir. Ses kirliliğine bağlı olarak canlılar habitatlarını ve normal alışkanlıklarını değiştirmektedirler. 35-65db arasındaki sesler insanlar için kabul edilebilir sınırlar olarak belirlenmiş, 65db ve üzerindeki seslerin maruz kalınan süreye bağlı olarak tehlikeli oldukları, 90db ve üzerinin ise akut travmalara yol açtığı söylenmektedir. Gürültü kaynağı ne olursa olsun, ister yaşanan çevreden, ister iş ortamından gelsin, insan sağlığını korumak adına, dünyada ve ülkemizde alınan veya alınması gereken önlemlerin değerlendirilmesi, uygulanması ve insanların bu konuda bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ses Kirliliği, İşitme Kaybı, Çevre Koruma Politikaları

HER GÜRÜLTÜ “DUYULMAYABİLİR”: SÜRÜCÜ SAĞLIĞI PROGRAMI VE İŞİTME KAYBI

Gizem YEŞİLİRMAK¹, Ayşe Merve ÖZREİSOĞLU², Eda AKOVA², Sinem DERELİ², Duygu KOŞAR², Bahar KAHYA², Hakan DAĞ¹

¹*Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü*

²*Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü*

Kaynağı ne olursa olsun, herhangi bir faaliyeti engelleyen veya insan sağlığı üzerine olumsuz etkileri olan her ses gürültü olarak nitelendirilmektedir. Kontrolsüz ve önlemsiz her gürültü kaynağı ses kirliliği yaratmaktadır. Uluslar arası ve ulusal düzeyde çevre koruma politikaları hem çevreyi hem de insan sağlığını korumak adına gürültü ile ilgili önlemler almaya ve bunları uygulamaya çalışmaktadır.

Araç trafiği, havaalanları, sanayi bölgeleri bilinen ana gürültü kaynakları arasında sayılmaktadır. İnsan sağlığını korumak için bu tür alanların yerleşimlerden mesafesi, çalışanların alması gereken önlemler gibi konular çalışılmıştır hala da çalışılmaya devam edilmektedir.

Ancak gürültüye engel olabilmek için gürültü kaynağını tanımak, farkına varmak gerekir. Her gürültü kaynağını belirlemek yukarıda sayılan gürültü kaynaklarını belirlemek veya farkına varmak kadar kolay olmayabilir.

Pan akademik Sağlık Hizmetleri Türkiye Ulaştırma Bakanlığı ile işbirliği içerisinde 4000 profesyonel ağır vasıta sürücünün sağlık taramasını gerçekleştirmiştir. Sağlık taraması uluslar arası standartlara uygun olarak her sürücünün sağlanması gereken minimum şartların sağlayıp sağlamadığını kontrol etmek amacı ile uygulandı. Bu taramada İç Hastalıkları, Göz Hastalıkları, Kulak Burun Boğaz Hastalıkları, Ruh ve Sinir Hastalıkları ve Ortopedik Hastalıklar açısından sürücülerin ağır vasıta kullanmaya uygun olup olmadıklarına bakıldı.

Kulak Burun Boğaz taraması sırasında odiyometrik testlerde, uygulayan uzmanın dikkati sayesinde bazı sürücülerde 4000f veya 8000f veya her ikisinde de işitme kaybı gözlemlendi. Sağlık taramasında elde edilen veriler Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi tarafından değerlendirildi. Söz konusu frekanslarda bulunan işitme kaybı toplam sürücülerin %30'unda görüldü. Sürücülük yapmaya devam etmelerine engel olmayan bu durumun yine de geri dönüşümsüz ve sağlığa zararlı olabilecek, doğuştan gelmeyen ancak sürücülük mesleğine bağlı olarak gelişen bir işitme kaybı olduğu belirlendi. Diğer sağlık verileri ile karşılaştırılan işitme kaybının kullanılan aracın motorundan kaynaklandığı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ses Kirliliği, Sürücü Sağlığı, İşitme Kaybı

GÖRÜNTÜ KİRLİLİĞİ SAĞLIĞIMIZI ETKİLER Mİ?

Merve DEDEOĞLU, Gizem HACİEYÜPOĞLU, H. Can GÜMÜŞLÜ, Merthan KEŞİR, Hasan CEVTO, G. Miray KURŞUN, Kristina KALFOĞLU, N. Tuba COŞ, Burcu NARİNÇ, Canan YILMAZ, İlkan ALTUNBAŞ, Serdest ENSARIOĞLU

Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, İç Mimarlık Bölümü 2. Sınıf öğrencileri

Çevre kirliliği dendiğinde akla gelen ‘asit yağmurları, sera etkisi, toksik atıklar ve onlar yüzünden toplu halde can vermiş balıklar, kötü toplanmış çöpler ve yönetilemeyen çöplükler, iklim değişikliği yüzünden kuruma tehlikesi içinde bulunan ormanlar, televizyonda gördüğümüz kış uykusuna yatamayan bir boz ayı ya da erimekte olan bir buz parçası üzerinde yardım bekleyen bir kutup ayısı’! Oysa çevre kirliliği yukarıda sıralananlar da dahil olmak üzere çok daha fazla parametre içermektedir. İnsanoğlu ilk olarak görsel çevreden etkilenir. Yaşadığımız alanda etrafımıza şöyle bir baktığımızda her şeyin dikkatimizi çekmek üzere konumlandığını görürüz. Mimari silüet, çevre tasarımı, sanatsal etki ve ayrıca doğal konum bizlerin üzerinde hiç düşünmeden algıladığımız bir mozaik oluşturur. İşte bu çevre algısı bizler için aslında temiz su ve temiz hava kadar önemlidir. Bu alanda gözümüzün ve dolayısı ile beynimizin algıladığı bir şey bize rahatsızlık veriyorsa, genel iyilik halimiz ciddi anlamda etkilenir. Bu da sağlığımızın etkilendiği anlamına gelir. Kişisel bir zarar olarak algılanan bu durum esasen çok daha farklı boyutlara da taşınmaktadır. Görsel kirlilik veya görüntü kirliliği bir yerleşim yerinin ekonomik sağlığını dahi etkileyebilir. Çalışmamızda bu etkiler ve önemleri araştırılmıştır.

Anahtar kelimeler: Çevre kirliliği, görüntü kirliliği, insan sağlığı

TARLABAŞI OPERASYONU: VAHŞİ PROJE Mİ? GÖRSEL ŞÖLEN Mİ?

Kristina KALFOĞLU, N. Tuba COŞ, Burcu NARİNÇ, Canan YILMAZ, İlkan ALTUNBAŞ, Serdest ENSARİOĞLU, Merve DEDEOĞLU, Gizem HACIEYÜPOĞLU, H. Can GÜMÜŞLÜ, Merthan KEŞİR, Hasan CEVTO, G. Miray KURŞUN

Yeni Yüzyıl Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık Bölümü

Tarlabaşı, içinde *Sakız Ağacı*, *Kadın Çıkmazı* gibi şahane isimli sokaklar barındıran *Eşkiya* ve *Ağır Roman* gibi filmlerin çekildiği ilginç, bir o kadar da özel bir İstanbul semti.. 16. Yüzyılda elçiliklerde çalışan üst düzey yöneticilerin ve bunlara ek olarak Beyoğlu'nda yaşayan levantenlerin ve gayrimüslimlerin işyeri ve konutlarında çalışanların konut alanı olarak kurulmuştur. Alandaki mimari, Cadde-i Kebir (İstiklal Caddesi) üzerinde yer alan konutların küçük birer kopyası gibidir. 20. Yüzyılın ikinci yarısında Elçiliklerin Ankara'ya taşınması, ve azınlıkların, ülkeyi terketmesi ile tarihi konut alanları işgal edilmeye başlandı. 1980'de ise Bedrettin Dalan'ın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı döneminde küçük bir cadde olan Tarlabası Caddesi'ndeki 350 tarihi yapı yıkarak şu andaki Tarlabası Bulvarı açıldı. İBB'nin 1986 yılında trafiği rahatlatmak amacıyla aldığı bu karar bazı çevrelerce 'vahşi proje' olarak nitelendirildi. "Osmanlı Avrupa ortak mimarisinin özelliklerini taşıyan ve dünyada tek örnek olan Levanten yapıların yıkılışı, tarihi kültür mirasının korunması yolunda onanmaz yaralar açmıştır" diyenler oldu hatta bu konu ile ilgili bir film de yapıldı. Bu belgesel film 1989 yılında Lozan'da düzenlenen 2. Uluslararası Mimari ve Şehircilik Festivalinde 710 film arasından ilk beşe girerek mimarlar ve mühendisler birliği özel ödülünü aldı. Bizler bu çalışmaya başladığımızda Tarlabası Bulvarı başlı başına bir görüntü kirliliği örneği oluşturuyordu. Bu nedenle incelemeye almayı, özellikle ana bulvarı tanımayı ve mimari özelliklerini incelemeyi amaçladık. Ancak hemen sonrasında bir değişim projesinin yürüdüğünü öğrendik. Şu anda oldukça ilerlemiş olan proje ile ilgili bilgi edindik ve eski verilerimizle yeni durumu karşılaştırdık. Projenin getirdikleri ve belki de götürecekleri ile ilgili fikirlerimiz oluştu. Görülen o ki ciddi bir görsel değişim bekleniyor.

Doris Decker 2000 yılında 'apartmanların arasında gerili çamaşır ipleri ve üstündeki çamaşırarla ünlüdür, tek başına Tarlabasında dolaşmak pek tekin değildir-gerçi çok kişi olmanızda size bir yarar sağlamaz- ama yine de insan Tarlabasını bir kez görmeli' demiş. Umarız yani halini görünce gene der.

Anahtar kelimeler: Tarlabası, görüntü kirliliği

KABLOLARA ELVEDA

Orçun TARI, Özal Gürkan YILDIRIM, Batuhan ÖZTÜRK

Yeni Yüzyıl Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Elektrik -Elektronik Mühendisliği Bölümü

Elektrik enerjisi iletiminin yapıldığı ortam olan elektrik kablolarının elektrostatik telgraflar ile başlayan hikâyesi günümüze gelene kadar oldukça farklı gelişmeler göstermiştir. Özellikle son yıllarda sayıları hızla artan mobil cihazlar enerji transferine olan bakış açısının oldukça değişmesine neden olmuştur. Mobil cihazların sıklıkla şarj edilme gereksinimleri araştırmacıları geleneksel enerji transferi yöntemlerinden farklı çözüm yollarını araştırılmalarına neden olmuştur. Bilim adamları kabloyu ortadan kaldıran, kablosuz güç transferi yöntemini bu aşamada bir çözüm olarak görmüşler ve bu alanda çalışmalarına başlamışlardır. Kablosuz güç transferi teknolojisinin ticari olarak mümkün olması ile birlikte sadece mobil cihazların değil, elektrikli araçların kablo gerektirmeksizin şarj edilmelerinin yanı sıra kalp pillerinin ameliyata gerek kalmadan şarj edilebilmelerinin mümkün olabileceği öngörülmektedir.

Bu çalışmada ilk olarak, kablolu ve kablosuz güç transfer sistemlerinin tarihsel gelişimi ve bu alandaki ilk örnekleri ele alınmıştır. Daha sonra her iki sistemin avantajları ve dezavantajları incelenmiştir. Kablosuz güç transfer sisteminin çalışma prensibi açıklandıktan sonra her iki yöntemin benzer ve farklı yönleri detaylı bir biçimde ele alınmıştır. Çalışmanın bir sonraki kısmında kablosuz güç transferinin insan sağlığı üzerine olan etkisi incelenmiştir. Son olarak çalışma kablosuz güç transferine ilişkin basit matematiksel ifadelerin elde edilmesi, maliyet ve verimlilik analizi ile sonlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kablosuz Güç Transferi, Kablo, Enerji Transferi

TRAFİK KAZALARI VE ÇEVRE FAKTÖRÜ

Ayşegül TAŞÇI¹, Derya KESKİN², Ali LEVENDELİ³

¹Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü 1. Sınıf öğrencisi

²Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü 1. Sınıf öğrencisi

³Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü Öğretim Görevlisi

Zamanımızın gerek yaya gerek sürücü olarak önemli bir bölümünü kaplayan trafik; kuralları içerdiği insan ilişkileri ve sonuçları ile hayatımızı etkilemektedir. Trafik; yayaların hayvanların ve araçların kara yolu üzerindeki hal ve hareketleridir. Trafik kazası ise bir devlet yolu üzerinde meydana gelen en az bir motorlu aracın karıştığı ve sonucunda yolu kullananlardan en az birinin yaralandığı, öldüğü ya da bir hasarın meydana geldiği, trafik olayı olarak tanımlanır. Trafik kazaları; Türkiye’de olduğu gibi dünyada da ölümlere geçici ve kalıcı sakatlıklara iş gücü ve maddi hasarlara neden olması ve ulusal gelir kaybına yol açması nedeniyle önemli bir toplum sağlığı sorunudur. Trafik kazalarına sebep olan ana faktörler dört grupta toplanabilir. Bunlar; insan, taşıt, alt yapı, çevre koşullarıdır. Trafik kazalarını önlemek ve azaltmak için, bütün dünyaca kabul edilen 4E kuralı vardır. Bu kurallar; Education (Eğitim), Engineering (mühendislik), Enforcement (yasal düzenleme), Emergency ve First Aid (İlk ve acil yardım) olarak sıralanır. Bunlarda ilk üçü kazalar meydana gelmeden önce alınacak tedbirlere ve yapılacak çalışmalara dördüncüsü ise kaza olduktan sonra zararın azaltılmasına yönelik uygulamaları ifade eder. Trafik kazalarını etkileyen faktörler ise; kara yollarına ilişkin faktörler, araca ilişkin faktörler, trafiğe ilişkin, sürücüye ilişkin faktörler olarak sıralanabilir. Trafik güvenliği sistemin içerisindeki alt sistemlerin irdelenip, bunların birbirleriyle ve çevreyle olan etkileşimini tespit edip farklı modellerle tehlikeli durumların tespit edilmesi ve ülkelerin kendine özgün koşullarına en iyi uyacak model ve yaklaşımların seçilmesi ve kazaların ardışık yani birbirini takip eden olaylar olarak kabul edilmesiyle sağlanabilir. Çalışmamızda yayaların ve sürücülerin duyarlılığını ölçmek üzere bir anket formu hazırlanmıştır. Hazırlanan bu form yapılacak ileriki çalışmalar için veri değerlendirmede kullanılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Trafik, Çevre, Kazalar

ACİL - İLK YARDIM

Özben YURTLU¹, Gökhan BAŞ¹, Tuğçe ERSOY²

¹*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü 2. Sınıf öğrencisi*

²*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü 1. Sınıf öğrencisi*

Hastanenin en yoğun bölümlerinden birisi olan acil bölümü, yaralı olan hastalara ilk tedavinin yapıldığı daha sonra hastalığına göre polikliniklere sevk edildiği bölümdür. Ülkemizde her saniye binlerce kişi acil durumu olsun veya olmasın hastanelerin acil servis bölümüne tedavi olmak için gelmektedir. Bu sadece yaralılarla sınırlı değildir. Sağlık hizmetlerinde hasta her türlü tedavi görebilir. Bu hekimin uygun gördüğü şekilde yapılır. Bununla birlikte acilde mutlaka psikolog bulunması gerekir. Sağlık hizmeti veren kuruluşların başında yer alan acilde gece ve gündüz sistemi farklı işlemektedir. Farklıdan kasıt mesai biçimidir ve vardiyalı olarak çalışılır. Ülkemizde acil servislerde maddi problemler de bulunmaktadır. Bunların giderilmesi hasta tatmini açısından şarttır. Tansiyon yüksekliğine bağlı olarak çalışan personelin sağlık hizmeti vermesinde çeşitli sıkıntılar görülmektedir. Bu sorunların en başında acil servisin hastanenin diğer poliklinikleri gibi işlem görmesi ve personelin ağır ve yorucu şartlarda çalışması örnek olarak gösterilebilir. Çalışmamızda acil servislerde karşılaşılan sorunları belirleyip, gerek çalışan personel gerekse hasta ve hasta yakınları için olası çözüm önerileri getirerek gelecekte yapılacak çalışmalara katkıda bulunmayı hedeflemekteyiz.

Anahtar kelimeler: Acil, Tedavi, Hizmet

BİYONİKLEŞME

Mehmet GÖL, Selim ABDAL, Süleyman Taha BOLTÜRK, Hakan CEYLAN,
Mehdi DEMİR, İpek GEZER, Ali Talha GÜLÇEN

Yeni Yüzyıl Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Elektrik -Elektronik Mühendisliği Bölümü

Her yıl binlerce insan çeşitli sebeplerden dolayı uzuvlarını kaybetmekte veya doğuştan uzuv eksikliğiyle doğmaktadır. İnsanlardaki uzuv eksiklerinin tamamlanması fizyolojik ve psikolojik açıdan kişiyi oldukça olumlu etkilemektedir. Yapılan son buluşlar bu konudan muzdarip olan insanların özgüvenlerinin gelişmesine katkıda bulunmuş ve bilim adamlarının bu alanda araştırma yapma isteklerini daha da arttırmıştır. Bu nedenle bilim adamları uzun bir süredir bu alanda çalışmalar gerçekleştirmişlerdir. Kısaca tanımını yapmak gerekirse protez, kayıp uzvun yerini tutan medikal bir üründür. Gelişen teknoloji ile protezler günümüzde plastik bir parçadan çok, gerçek bir uzvun yerini tutabilecek mekatronik birer ürün haline gelmişlerdir. Uzuv kaybı olan kişilere yardımcı olabilmek için kullanılan protezlerin incelenerek, mekanik ve elektriksel açıdan geliştirilmesi araştırmamızın çıkış noktasıdır. Bu gelişmeler araştırmamızın temelini oluşturmaktadır. Çalışmada öncelikle protezin tarihsel gelişim süreci ele alınmıştır. Bir sonraki aşamada protezler alanında gelinen en son nokta olan protezlerin beyin sinyallerini kaydederek implanta aktarması ve implantın beyinden gelen sinyalleri işleyerek, bu sinyaller doğrultusunda implantı hareket ettirmesi incelenmiştir. Son olarak ileride gerçekleştirilmesi düşünülen çalışmaların temelini oluşturacak olan biyonik proteze ait basit matematiksel model elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Biyonik Protez, Biyonikleşme, İmplant, Protez

ENGELLİLERE FIRSAT TANIYAN ÇEVRESEL KOŞULLARI YARATMAK İÇİN FİZİKSEL ÇEVRE DÜZENLEMESİ

Merve ÖZKAN**, Mehtap YILMAZ ***, Özge ÖZDEMİRCİK**, Aycan KESKİN*,
Büşra ŞAHİN*, Fzt. İoakim İPSEFTEL****

**Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü 1.Sınıf öğrencisi*

*** Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Reh. Bölümü 1.Sınıf öğrencisi*

**** Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 1.Sınıf öğrencisi*

*****Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Reh. Bölümü Öğretim Görevlisi*

Engellilik insan olma halinin bir parçasıdır. Engellilik kişinin yaşına, cinsine, sosyal ve kültürel faktörlere bağlı olarak normal kabul edilen bir rolü yerine getirmesini sınırlayan veya engelleyen, bozukluluk veya özürllükten kaynaklanan olumsuz bir durumdur. Uzun yıllar yaşayan insanlar yaşamlarının belli bir noktasında geçici veya kalıcı olarak zayıf düşecek ve işlevlerini yerine getirme konusunda artan zorluklarla karşılaşacaktır. Bu zorluklar aşılabildiği takdirde insanlar toplumsal görevlerini yerine getirebilecek ve zayıf olmalarına rağmen fırsat tanıyan çevre koşulları ile engellenmemiş olacaklardır. Dünya Sağlık Örgütü'ne (WHO) göre dünya nüfusunun %15'i engellidir (2011). Türkiye'de ise engellilik oranı 2002'de yapılan araştırmaya göre 12,29'dur. Çevresel düzenlemeler kamu binalarında, ulaşım, enformasyonda ve iletişimde karşılaşılan engellerin ortadan kaldırılması, izolasyon ve bağımlılığı azaltarak bireylerin eğitim, istihdam ve sosyal yaşama katılımına olanak tanıyacaktır. Çalışmamızda fiziksel çevre düzenlemesi ile ilgili yasa ve mevzuatlar, Türk Standartları Enstitüsü engelliler için çevresel standartlar, 01.07.2005 de kabul edilen 5378 sayılı kanun, Başbakanlık Özürllüler İdaresi Başkanlığına ait kaynaklar, mimari erişebilirlik kılavuzu, mimari yaşam kılavuzu kullanarak fırsat tanıyan çevreyi tanımladık. Fırsat tanıyan çevreyi, yaşadığımız çevreden elde ettiğimiz görsel verilerle karşılaştırdık. İç ve dış çevre ile ilgili uygulamalardan oluşturulan görsellerin standartlara uygun olup olmadığı gözlemledik.Çevrede engelliler için olduğu gösterilen yerlerin uyum ve uyumsuzluklarını göz önüne koyduk. Çevre düzenlemelerinde engellilere yönelik yer alan kılavuz ve kanunlarda bahsedilen gerekli şartlar yerine getirilmediği görülmektedir. Gerekli bilincin oluşması ve engellilere yönelik fırsat tanıyan çevresel koşulların sağlanması için çalışmalar yapılmalıdır.

Anahtar kelimeler: Engelli, Engelli Mevzuatı, Çevre

ENGELLİLERDE FİZİKSEL ÇEVRE DÜZENLEMESİ VE KANUNLA ENGELLERİN AŞILMASI

Aycan KESKİN*, Büşra ŞAHİN*, Merve ÖZKAN**, Mehtap YILMAZ ***,
Özge ÖZDEMİRCİK**, Fzt. İoakim İPSEFTEL****

**Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü 1. Sınıf öğrencisi*

*** Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Reh. Bölümü 1.Sınıf öğrencisi*

**** Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 1.Sınıf öğrencisi*

*****Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Fizyoterapi ve Reh. Bölümü Öğretim Görevlisi*

Engellilik bir patolojinin sosyal ve toplumsal sonucunu yansıtır. Engellilik bozukluk veya özürllülüğün sosyalizasyonu olarak ifade edilir. Engellilik kişinin yaşına, cinsine, sosyal ve kültürel faktörlere bağlı olarak normal kabul edilen bir rolü yerine getirmesini sınırlayan veya engelleyen, bozukluluk veya özürllülüğten kaynaklanan olumsuz bir durumdur. Başka bir değişle engellilik kişinin patolojiye bağlı olarak kaybettiği özgürlüğüdür. Bir kişinin engelli olarak kabul edilebilmesi için özürlü veya bozukluğuna bağlı olarak, toplum içerisinde yüklendiği rolü yerine getirememesi gerekir. İstanbul'da yaşadığımız çevre koşulları bozukluğu ve özürlü olan kişilerin özgür bir şekilde hareket etmesini engellemektedir. Bu fiziksel engellenme kişileri “engelli” konumuna getirmektedir.Dünya Sağlık Örgütü'ne (WHO) göre dünya nüfusunun %15'i engellidir (2011). Türkiye'de ise engellilik oranı 2002'de yapılan araştırmaya göre 12,29'dur. Bu çalışmamızda, engelli vatandaşlarımızın çevreyle ilgili sık sık karşılaştıkları sıkıntıları konusunda yer alan kanunları ve uygulama alanlarını araştırdık. Engellilerin haklarının ve standartlarının, engelliliğın ana sebebi sayılabilecek fiziksel çevre ile ilgili olan kısmı, 5378 nolu kanunda yer aldığı şekliyle değerlendirdik. 07/07/2005 tarihinde yürürlüğe giren bu kanuna göre: “Geçici Madde 2.- Kamu kurum ve kuruluşlarına ait mevcut resmî yapılar, mevcut tüm yol, kaldırım, yaya geçidi, açık ve yeşil alanlar, spor alanları ve benzeri sosyal ve kültürel alt yapı alanları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılmış ve umuma açık hizmet veren her türlü yapılar bu Kanunun yürürlüğe girdiğı tarihten itibaren yedi yıl içinde özürllülerin erişebilirliğine uygun duruma getirilir.”

5378 nolu kanun ile fiziksel çevre düzenlemesi sağlanmaya çalışılmıştır. Fırsat tanıyan çevresel koşullara ulaşmak için yedi yıl süre tanınıp, kağıt üzerindeki bu uygulamanın, sürenin dolmasına iki ay gibi kısa bir süre kalmasına rağmen yerine getirilmediğı aşıkardır.

Anahtar Kelimeler: Engelli, engelli mevzuatı, çevre

MEASURING THE ACADEMIC AND ATHLETIC EXPERIENCES OF NCAA DIVISION I STUDENT-ATHLETES: DEVELOPING STRATEGIES TO ENSURE THEIR SUCCESS IN THE CLASSROOM, ON THE FIELD AND IN LIFE

Amber HUTSON, Professor Thomas CIESLAK

Eastern Michigan University

The project objective was to develop a valid and reliable instrument to collect relevant and accurate data to improve the National Collegiate Athletic Association's (NCAA) policies and practices. In specific, the proposed research will examine the management of intercollegiate student-athletes as it relates to their success in the classroom, on the field and in life. A recent NCAA (2011) report indicated that eight out of 10 Division I student-athletes graduates and it requires an average of six years for these student-athletes to earn a 4-year college degree. Previous studies (NSSE, 2005; Potuto & O'Hanlon, 2006) have explored student-athletes' perceptions of their overall college experience as it related to their athletic participation and academic success. Thus, it is proposed to measure the following variables: academic experience, athletic experience, academic support services satisfaction, social experience and career certainty. The project objective was achieved utilizing Dillman and his colleagues' (2009) questionnaire development criteria to produce a survey instrument for data collection in order to increase student-athlete success on-and off-the-field.

LEADERSHIP AND DECISION MAKING IN A HEALTH COLLABORATIVE – LESSONS LEARNED FOR COLLECTIVE IMPACT WORK

David L. CLIFFORD, Ph.D. , Colleen L. CROXALL, Ph.D.*

**Eastern Michigan University*

Interest in cross-organizational and cross-sector collaboration to solve complex social problems has experienced a steady growth and a recent surge in interest. This paper briefly reviews the lessons of the literature generated by the experiences of health improvement organizations and reports on a recent, 2011, process evaluation of a health improvement collaborative in “River County,” Michigan. This study provides both confirmation of some of the key themes in the literature, as well as new insights into the complexities and challenges of leadership and decision making as key determinants of sustainability and likelihood of success in collective action.

PROCESS EVALUATION OF A HEALTH IMPROVEMENT ORGANIZATION

Jennifer BARKER

Eastern Michigan University, Health Administration Program

Broad private-public collaboratives are seen as an important means for improving community health. Good intentions and exemplary mission are important ingredients in organizing such collaboratives. Sustaining them requires clear and member supported processes of leadership, decision making and division of labor. This study, using an established survey instrument, evaluates how well a Health Improvement Organization in Michigan is functioning after several years in existence, and less than a year after the implementation of its first community wide program. The study used telephone interviews, web-based surveys), and a focus group. Results indicate a very high level of commitment to the HIO's vision and mission, and a general loyalty to the organization. But, when members are asked to assess the "on average" commitment of members, nearly 60% say only some or few are committed. Similarly 85% say that only some or few are doing their fair share of the work. The data show that issues of management, leadership, and decision making processes are challenges that need to be addressed. Significant differences of perspective exist between the leadership group and the other members.

ÇOCUK İHMALİ/İSTİSMARI ve MEDYA: “NÇ DAVASI” ve HABERLER

Umur ALPAY*, Salih KAZGAN*

**Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü 2. Sınıf öğrencisi*

Uluslar arası sözleşmelere bağlı olarak ulusal yasalarımız da 18 yaşın altındaki her insanı çocuk kabul eder. Çocukların özel hakları vardır. Bu haklar beden ve ruh gelişimlerini korumak için vardır. Söz konusu hakların engellenmesi durumunda çocuk istismarı veya ihmali suçları oluşur. Çocuk istismarı; fiziksel, cinsel ya da duygusal istismar olarak, çocuk ihmali ise fiziksel ya da duygusal ihmal olarak ayrılmaktadır. İstismar ve ihmalin bu farklı şekilleri yalnız aileleri değil, toplumu, sosyal, kuruluşları, yasal sistemleri, eğitim sistemlerini ve iş alanlarını da etkileyen bir halk sağlığı sorunu oluşturmaktadır. Fiziksel, duygusal, zihinsel ve cinsel yönden gelişimlerini tamamlayamadığı için her türlü ihmal ve istismara açık olan çocukların “kötü muameleden” korunması asırlardır toplumların ilgi alanına girmiş, tüm çocuklar ve özellikle güç koşullarda yaşayan çocukları korumak ve desteklemek çağdaş toplumların ideali haline gelmiştir. Bu nedenle her toplum çocukları korumak, ihmal ve istismarın önüne geçmek için yasalar oluşturmuş ve bunları geliştirmeye de devam etmektedir. Çocuk istismarı ve ihmali ile ilgili ülkemizdeki durumun Avrupa ve ABD’den çok farklı olmadığı bir gerçektir. Ancak konu ile ilgili rakamlara hem yurdumuzda hem de diğer ülkelerde güvenilemediği de ortadadır. Nitekim, özellikle çocuk istismarına dahil olan çocuklara karşı cinsel saldırı suçları çeşitli nedenler ile gizlenmektedir. Gizlenen olgular polise ve dolayısı ile yargıya ulaşmamakta karanlıkta kalmaktadır. Bu durum da gerçek rakamların ve gerçek tablonun gözlenmesine engel olmaktadır. Tüm bunları engellemek için alınan, alınmaya çalışılan hukuki, sosyal veya adli birçok önlem önerilmiştir. Bu yöntemler her ne olursa olsun toplumun bu konuda doğru bir şekilde bilinçlendirilmesi gerekir. Ülkemizde “NÇ davası” olarak bilinen ve gündeme oturan olgu üzerinden, hukuken ne kadarının toplumca bilindiği ya da topluma ne derece doğru aktarıldığı medya haberleri üzerinden tartışıldı.

Anahtar Kelimeler: Çocuk İhmali, Çocuk İstismarı, Medya

GENEL HATLARIYLA OBEZİTE

Emre ŞENOCAK*

**Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Reh. Bölümü 1. Sınıf öğrencisi*

Obezite, vücutta aşırı yağ artımıyla vücut kitle indeksinin yani boyun metre cinsinden karesinin kiloya bölünmesiyle ortaya çıkan oranın, 30'un üzerine çıkması olarak özetlenebilir. Çevresel etmenlerin yanı sıra genetik faktörlerinde etkili olduğu bilimsel çalışmalarca sabitlenmiştir. Araştırmalara göre her 100 obezden 25-40'ının aile bireylerinden en az birinin aşırı kilolu olduğu kanıtlanmıştır. Amerika'da her 3 kişiden 1'i obez veya aşırı kiloludur ve bu konuya Amerika tarafından yapılan yatırım 176 milyar dolardır.1989 yılında çocukluk çağı obezitesi %1,5 iken 1997 yılında ise bu oran %12,3'e yükselmiştir. Giriş bölümü olan bu bölümde obezite hastalığının tanımı, sebepleri, ülkelerde ki oranlar, yapılan sağlık yatırımları ve sebep olduğu hastalıklara değindim. Denizli merkezinde 6-15 yaş grubu çocuklarda yapılan obezite sıklığı çalışmasına göre; prepübertal dönemde fazla tartılı olan çocukların %40'ı kilo alımını adölesan dönemde devam ettirmekte,pübertal dönemde obez ve fazla kilolu adölesanların %80'i erişkin dönemde de fazla tartılı veya obez kalmaktadır (Uygulama 850 çocuk üzerinde yapılmıştır).Muğla merkez de 231 çocuk üzerinde yapılan serum lipit profili ve obezite taramasında alınan sonuçlara göre;zayıf gruptaki çocukların TG ve VLDL düzeyleri diğer gruplara göre istatistiksel olarak önemli derece de düşük bulunmuştur ($p<0,05$).TK ve LDL ise zayıf grupta karşılaştırıldığında normal grupta daha düşük bulundu ($p<0,05$).Genetik olarak da yağ hücresinden sentezlenen leptin, tnf-a, resistin, IL-6 gibi hormonların etkisinden bahsettim. Gelişme bölümünde, obezite hakkında yapılan bilimsel çalışmalara, makalelere ve Obezite-genetik ilişkisine yer verdim. Vücudun bazal metabolizmasının artırılması ve kilo vermenin kolaylaştırılması için gerekli olan egzersizin obezite üzerine etkisini, Obeziteden korunma yollarını ve Beslenme-Diyet, Egzersiz-Obezite, Yaşamsal Davranış tedavisi, İlaç ve ameliyat tedavisinin obezite üzerine etkisine sonuç bölümünde değindim.

ALZHEIMER HASTALARINDA EGZERSİZ ALIŞKANLIĞI VE HASTALIK SÜRECİ

Emre Cürgü*, Olgun Cansız*, Duygu Sezgin**

**Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Reh. Bölümü 1. Sınıf Öğrencileri*

*** Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü Araştırma Görevlisi*

Giriş: Alzheimer Hastalığı genellikle yaşlılık döneminde görülen, ilerleyici ve dejeneratif bir hastalıktır. Yaşam kalitesi üzerine olumsuz etkileri olan bu hastalığın ilerleme sürecini etkileyen faktörler arasında egzersizin önemli bir yeri vardır. Yapılan çalışmalarda Alzheimer hastalığının ilk evrelerinde düzenli olarak fiziksel egzersiz yapan bireylerde hastalık seyrinin daha yavaş ilerlediği ve egzersizin kognitif yıkım üzerinde anlamlı derecede olumlu etkisi olduğu, zihinsel aktivitelerin ise demansa karşı koruyucu etkileri olduğu gözlenmiştir.

Amaç: Bu çalışmada literatürde yer alan, Alzheimer hastalığı öncesindeki yaşam döneminde ve tanı konulduktan sonraki süreçte yapılan düzenli egzersizin, hastalığın sebep olduğu fiziksel ve bilişsel fonksiyon kayıpları üzerinde hangi ölçüde etkili olduğunu tanımlamak amacıyla yapılmış olan bilimsel çalışmalar incelenecektir. İleri amaç olarak, Alzheimer hastalığı süreci ile fiziksel ve zihinsel egzersizin ilişkisine yönelik farkındalığın artırılması beklenmektedir.

Bulgular: Yapılan çalışmalara göre okuma, seyahat etme, arkadaş ziyareti gibi boş zaman aktivitelerine katılanlarda demans riskinin % 38 daha az olduğu gözlenmiştir. Hastalık öncesinde özellikle orta yaşlarda entelektüel, pasif ve fiziksel aktivitelere katılımı düşük olan bireylerde hastalık riskinin daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Bunun yanı sıra, televizyon seyretmenin kognitif bozukluk riskini % 20 oranında arttırdığı görülmüştür. Düzenli fiziksel egzersiz ve Alzheimer ilişkisine bakıldığında, fiziksel egzersizin hastalıktan koruyucu bir faktör olabileceğine yönelik çalışmalar izlenmiştir. Buna göre haftada en az iki tip fiziksel aktiviteye katılanların, sedanter yaşayanlara göre demans riskinin %50 daha az olduğu görülmüştür.

Sonuçlar ve Öneriler: Alzheimer hastalığının öncesinde ve hastalık sürecinde zihinsel ve fiziksel egzersiz yapmanın, hastalığa ve hastalığın yıkıcı etkilerine karşı önemli bir koruyucu faktör olduğu ifade edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Alzheimer, Egzersiz, Hastalık Süreci

BAKIM VERİCİLERİN PERSPEKTİFİNDEN ALZHEIMER HASTALIĞI: BİR KALİTATİF ÇALIŞMA ÖRNEĞİ

Duygu KOŞAR*, Sema AYKOL*, Tuğba DOĞAN**, Firdevs DAĞLAR**,
Duygu SEZGİN***

**Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 2. Sınıf Öğrencisi*

***Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 1. Sınıf Öğrencisi*

****Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Araştırma Görevlisi*

GİRİŞ: Alzheimer, bireyin ve çevresinde yer alan kişilerin sağlıkla ilgili yaşam kaliteleri üzerinde olumsuz etkilere sebep olabilen ilerleyici bir hastalıktır. Günümüzde 400.000 kişinin fiziksel, sosyal ve psikolojik boyutlarda bireyi ve çevresini etkileyen Alzheimer hastalığı tanısını aldığı bilinmektedir. Dünyada giderek artmakta olan yaşlı nüfusun, Türkiye’de de gelecek 25 yılda %120 oranında artacağı açıklanmaktadır. Yaşlanan nüfus ile birlikte kronik hastalığı olan bireylerin bakımında yer alan bakım vericilerin eğitimi ve desteği önemli bir konu olarak gündeme gelmektedir.

AMAÇ: Alzheimer hastası olan bireylere bakım vermekte olan kişilerin günlük aktivitelerinin, alışkanlıklarının, bakımda yaşadıkları güçlüklerin değerlendirmesi; ayrıca hastalığın bakım verici bireylerde ve diğer aile üyeleri üzerinde duygusal anlamda hangi ölçüde etkisi olduğunun belirlenmesi amaçlanmıştır.

GEREÇ-YÖNTEM: Katılımcılar Alzheimer hastalığı olan bireylerin ve yakınlarının bilgi paylaşımında buldukları derneklere bağlı bulunan hasta yakını ve/veya bakım vericilerden, olasılıksız bir örnekleme yöntemi olan kartopu örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir. Katılımcıların çalışma öncesinde bilgilendirilmiş onamları ve sözel onayları alınmıştır. Kalitatif araştırma yöntemi aracılığı ile verilerin toplanması aşamasında, derinlemesine görüşmeler yapılmış ve bunun için önceden yapılandırılmış görüşme soruları uygulanmıştır.

BULGULAR: Elde dilmiş olan verilerin analizine yönelik olarak uygun kalitatif araştırma süreci aşamalarında tematik analiz yöntemi seçilmiştir. Buna göre, “Alzheimer hastalığı nedir?”, “Başlangıç evresinde Alzheimer hastalığı”, “İlerleyen süreçlerde hastalık ve aile”, “Alzheimer hastasına bakım verme ve günlük yaşam aktiviteleri ile ilgili detaylar” ve “Sağlıklı yaşam davranışları” olmak üzere beş ana tema üzerinde verilerin gruplandırılması sağlanmıştır.

SONUÇLAR-ÖNERİLER: Hastalık, bireylerin bağımlılık düzeyini oldukça arttırmaktadır ve Alzheimer hastalığı olan bireye bakım verenlerde tükenmişlik, depresyon, ümitsizlik gibi sonuçlar sıklıkla gözlenebilmektedir. Artan yaşlı nüfus ve kronik hastalıklar doğrultusunda, bakımda yer alan bireylerin yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik girişimlerin geliştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tükenmişlik, Alzheimer, Yaşam Kalitesi

HASTANEDE YATAN BİREYLERİN HEMŞİRELİK BAKIMINDAN MEMNUNİYETLERİNİN BELİRLENMESİ

*Nihal ALTUNBEK, Zeynep ÖZTÜRK, Sedanur ARSLAN, Meltem YAVUZ, Büşra İÇMEZ

Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 1. Sınıf öğrencisi

Amaç: Sağlık kurumlarının başarısı ve yaşamını devam ettirebilmesi genelde hastaların istek ve beklentilerini karşılayabilmelerine bağlıdır. Sağlık hizmetlerinde, hasta memnuniyetini ölçülmesi verilen hizmetin kalitesi ile doğru orantılıdır. Bu araştırmanın amacı; hastane deneyimi olan bireylerin almış oldukları sağlık hizmetinde memnuniyet düzeylerinin belirlenmesidir.

Yöntem: Kesitsel tipteki bu araştırma hastanede yatmış olan 50 kişide, Mart 2012 tarihinde, yüz yüze görüşme ile anket tekniği kullanılarak yapılmıştır. Araştırmada, araştırmacılar tarafından daha önce yapılmış çalışmalarda dikkate alınarak 8 soruluk anket formu kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırma kapsamına 50 kişi alınmıştır. Araştırmaya katılanların %48i gerek duyduklarında hemşirelere kısmen ulaşabildiklerini, %46'sı hemşireler tarafından yapılacak uygulamalarda kısmen bilgilendirildiklerini, %50'si bakım veren hemşirelere güven duyduklarını, %42'si kendilerine yeterince ilgili ve nazik davranıldığını, %42'si mahremiyetlerine önem verildiğini, %48i sordukları sorulara hemşirelerin anlaşılır biçimde yanıt verdiğini, %40'ı verilen bakım kararlarında fikrinin sorulduğunu belirtmişlerdir.

Sonuç: Yapılan çalışmada, hastane deneyimi olan olguların büyük bir bölümünün verilen hemşirelik bakım hizmetinden memnun olduğu belirlenmiştir.

Ancak memnuniyet düzeyini etkileyen faktörlerin hemşirelerin nitelik/niceliklerinin ve çalışma koşullarının yetersizliğinden kaynaklanmış olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Memnuniyet, Hemşirelik Bakımı, Hastane

HİZMET VEREN SAĞLIK KURULUŞLARININ ÇEVREYLE İLİŞKİSİ

Gökhan BAŞ¹, M. Salih KAZGAN¹, G. Burcu SARI², Simge KIVIRCIK³, Kübra MATYAŞ³, Nazlı ÖZCAN², İbrahim Can ÇAKIR²

¹*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü 2. Sınıf öğrencisi*

²*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü 1. Sınıf öğrencisi*

³*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü 1. Sınıf öğrencisi*

Bu çalışmada, ülkemizde sağlık hizmeti veren kuruluşların çevreyle ilişkisi kavramı örgütün içerisindeki çevre olarak ele alınmıştır. Sözü edilen çevre kavramı, dıştaki sosyo politik ve ekolojik çevreden ziyade örgütün kendi içindeki has çevresidir. Buna bağlı olarak sağlık örgütlerinin hastaya ve ailesine hangi düzeyde hizmet verdiği ve örgüt kültürünün hangi değerle belirlendiği üzerine bir memnuniyet anket çalışması yapılmıştır. Çalışmamızda bu konu hizmet alan ve hizmet veren kişiler olmak üzere iki grupta incelenmiştir. Bu konu sağlık hizmetleri sektöründe ülkemiz için çok yeni bir konu olması ve çağdaş, orijinal bir bakış açısı getirmesi bakımından oldukça önemlidir. Araştırmada davranış ve tutumlara göre örgüt kültürünün ortaya çıktığı görülmüştür. Bununla birlikte ülkemizde yeni yeni gündeme gelmeye başlayan Gerontoloji kavramı ile üniversitemizin çatısı altında kurulan Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sosyal Gerontoloji uygulama ve araştırma merkezi olan YESGUM faaliyet gösterme amacındadır. Merkezimizde Yeni Yüzyıl Üniversitesi öğrencileri ve halk, Gerontolojinin çalışma alanlarının hakkında eğitim alacaklardır. Bu konu hakkında araştırmalar ve çalışmalar halen devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Gerontoloji, Hizmet, Örgüt Kültürü, Çevre

HASTANE ORGANİZASYONLARI

Emine OCAK*

**Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü 2. Sınıf Öğrencisi*

Sağlık, yaşayan her canlı türünün devamlılığını sürdürebilmesi için koruması gereken temel değerdir. Sağlık, kişilerin ve toplumların sahip oldukları en büyük hazinedir. Sağlık kavramı hakkında birçok tanım bulunmaktadır. Bu tanımlamalardan biri ise DSÖ' nün tanımlamasıdır. DSÖ sağlığı; Bedenen, ruhen, sosyal anlamda tam bir iyilik hali olarak tanımlamaktadır. Her iki tanımlamadan da anlaşılacağı üzere sağlık korunması gereken bir cevherdir. Bu çalışmamızda sağlık düzeyini ve sağlık kalitesini koruyan ve belirleyen kurumlar olan hastanelere ve hastane organizasyonlarına yer vermekteyiz. Hastaneler temel işlevleri ve fonksiyonları itibari ile sağlık düzeylerini maksimum düzeye çıkarmak için hizmet veren sosyal kurumlardır. Hastaneler kişilerin ve toplumların sağlık düzeylerini belirlerken QUALY ve DALY endekslerini kullanıyorlar. Bu endeksler sayesinde maksimum sağlık düzeyi miktarını belirlenmektedir. Maksimum sağlık düzeyine ulaşmak için ise, iyi bir hastane organizasyonuna ihtiyaç duyulmaktadır. İyi bir hastane organizasyonu için; iyi bir ekip ve bu ekibin doğru bir biçimde örgütlenmesi gerekmektedir. Hastaneler birer matriks organizasyon oldukları için çoğu zaman hastane personelinin ve ekibinin örgütlenmesinde sorunlar yaşanmaktadır. Matriks yapıdan kaynaklı karmaşıklık nasıl ortadan kaldırılabilir. Hastanelere en uygun organizasyon modelini belirlemek için çalışmamızda literatür taraması yaparak dünya ülkelerinin bir kısmı ile ülkemizden örnekler vererek olması gereken modeli ortaya koymaya çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Hastane, Hastane Organizasyonu, Sağlık

SAĞLIĞIN KALKINMADAKİ ETKİSİ

Betül Merve HALAÇOĞLU*

* *Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölüm Öğrencisi*

* *Selçuk Üniversitesi İİBF İktisat Bölüm Çift Anadal Öğrencisi*

Küresel rekabetin baş gösterdiği dünya ekonomisinde artık sadece hammadde, teknoloji ya da sermaye bakımından üstün olmak yeterli olmamakta bunlardan da önce beşeri sermaye olan 'İnsan Kaynakları' önem arz etmektedir. İnsani Gelişme Endeksi ile ülkelerin gelişmişlik düzeyine bakan kalkınma iktisadi sağlıklı ve uzun yaşamın gelişmiş ülkelere has bir özellik olduğunu bizzat uyguladığı formülle de ortaya koymuştur. Ülkelerin karşılaştırılmasında kişi başına düşen Milli Gelir dağılımı, sanayileşme, işsizlik oranı ve eğitim gibi ekonomik ve kültürel göstergelerle açıklanan iktisadi kalkınma günümüzde, beşeri kalkınmanın da literatüre kazandırılmasıyla eğitim ve sağlık göstergeleriyle de özdeşleştirilmiştir. Bugün gelişmiş ülkeler, kalkınma ekonomisinin temel unsurlarından olan insan sağlığının korunup geliştirilmesi ve hastalıkların tedavi edilmesi için Milli Gelirlerinden artar oranda pay ayırarak sağlık sektörüne yatırım yapmaktadır. Sağlığın korunarak geliştirilmesi ekonomik, sosyolojik, biyolojik ve fiziki çevre şartlarını insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılması, toplum üyelerinin davranış ve hayat tarzında gerekli değişikliklerin yapılması ve gerekli tıbbi yöntemlerin uygulanması ile sağlanabilir (Yıldırım, 1994). Bununla birlikte sağlık politikalarında doğru kararların alınması ve etkin bir şekilde uygulanması gelişmişliği yakalamada önemli bir faktördür. Bu sistemin gerçekleşebilmesi için materyalizmci yaklaşımla önce yapıyı değiştirip sonra fikirlerin değişmesini beklemek yerine, idealizm sayesinde önce fikirler sonra yapı değiştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Sağlık, Kalkınma, Sağlık Politikaları

Kaynak : Yıldırım, S. (1994). Sağlık Hizmetlerinde Harcama ve Maliyet Analizi. Ankara: DPT

İŞ YERİNDE KADIN OLMAK: ÇALIŞAN KADINLARIN KARŞILAŞTIĞI SORUNLARIN İNCELENMESİ

Sümeyye BALCI¹, Ayşegül KARADEMİR, Feyza ŞENBABAĞLU, Kübra SOLTAN,
Tuğçe SAĞLAM

¹T.C. Haliç Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü

Kadınlar dünya var olduğundan bu yana ev içi ve uzun bir süredir de ev dışı ekonominin aktif katılımcıları olmuştur. Günümüzde kadınların iş yaşamında eskiye göre daha çok rol alması beraberinde kadının birçok sorunla karşılaşmasına neden olmuştur. Bu araştırmada kadınların iş yaşamında karşılaştığı sorunlar saptanmıştır. Araştırmada incelediğimiz sorunların başında taciz -cinsel, fiziksel ve sözel- ve işten izin alma gibi sorunlar vardır. Bu sorunların evli olmak, çalışılan pozisyon ve yaş gibi değişkenlerle bağlantısı araştırılmıştır. Araştırmacılar tarafından hazırlanan anket 153 kadın'a uygulanmış ve toplanan veriler SPSS programında analiz edilmiştir. Yapılan araştırma sonucunda özellikle eğitim seviyesi yüksek olan kadınların daha fazla fiziksel ve cinsel tacize maruz kaldığı saptanmıştır. İş yaşamında üniversite mezunu kadınların daha aktif çalıştıklarını düşünürsek bu durumla karşılaşma ihtimalleri daha fazladır. Medeni durum açısından incelendiğinde ise evli kadınların daha çok cinsel tacize uğradıklarını saptanmıştır. Fiziksel ve cinsel tacize maruz kalma kadınların iş yerlerindeki pozisyonları açısından incelendiğinde en fazla memurların sorun yaşadığı ortaya çıkmıştır. Yaş değişkeniyle fiziksel ve cinsel taciz incelendiğinde elde edilen sonucun şaşırtıcı olmadığı görülmektedir. Beklendiği şekilde genç kadınlar daha çok fiziksel ve cinsel tacize maruz kalmaktadır. Kadınların iş hayatında yaşadıkları bir diğer önemli sorun da özel izin konusudur. Özellikle evlilik, hastalık ve doğum gibi durumlarda kadının izin alması zorlaşmaktadır. Günümüzde devlet kurumunda çalışan birçok kadın, devletin verdiği haklar sayesinde izin konusunda problem yaşamazken özellikle özel sektör ve daha üst mevkilerde çalışan kadınlar izin konusunda problem yaşamaktadır. Sonuç olarak günümüzde birçok kadın bir şekilde iş hayatında yer almaya çalışmakta ancak işverenlerin çifte standart yaklaşımları kadınların potansiyellerini ortaya koyup daha da yükselmelerini engellemektedir.

Anahtar Kelimeler: İş Yaşamı, Kadın, Mobbing, Taciz

KİMERİZM

Deniz UZUNOĞLU*

**Yıldız Teknik Üniversitesi Kimya-Metalurji Fakültesi Biyomühendislik Bölümü*

Kimerizm; incelenen örnekte konak kökenli olmayan lenfohematopoitik hücrelerin saptanmasıdır, bir diğer anlamıyla kimerizm döllenmiş iki yumurtanın birleşmesi ve ikiz yerine tek bebeğin doğması sonucu ortaya çıkan bir durumdur.

Kimerizm sonucunda; annenin rahim genleri diğer yumurtadan gelişmiş ise; dünyaya gelen bebek kadının doğmayan ikizinin DNA'sını taşıyabilmektedir. Bu durumda anne doğurduğu çocuğun biyolojik annesi olmakta ama gerçek genetik annesi olmamaktadır. O bebek ikinci ikizine ait olan yumurtalıkta geliştiği için anne onu psikolojik olarak reddedebilmektedir. Hermafrodit (Çift cinsiyet) cinsiyet bozukluğu olan bazı insanlarda da kimerizm olabilmektedir. Tüp bebek uygulamaları da ileride kimerizm vakalarında artışa yol açabilir, çünkü tüp bebek uygulamasında, iki embriyonun aynı anda döllenme olasılığı çok fazladır. Kimerizmin tanısı STR, FISH, RFLP, PCR gibi yöntemlerle belirlenebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kimerizm, Genetik, Adli Tıp

DNA BANKALARININ ETİK BOYUTU

Ayşe Merve ÖZREİSOĞLU¹, Özge KARABAŞ², Umur ALPAY², Ayça SEVER²

¹*Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 2. Sınıf öğrencisi*

²*Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü 2. Sınıf öğrencisi*

DNA bankaları; hücreleri veya hücrelerden izole edilmiş genetik bilgiyi içeren biyolojik örneklerin uzun süre depolandığı birimlerdir. Adli açıdan DNA bankalarının amaçları ise; bazı tür suçları işlemiş kişilerin kendi DNA'larından bir örnek alınıp veritabanı oluşturulmak üzere depolanmasıdır. Gerek adli genetik incelemelerin günümüzde ulaştığı yaygınlık ve güvenilirlik, gerekse ilk kurulan DNA veri bankasının suçluya ulaşmadaki maharetinin ve caydırıcılığının görülmesi nedeniyle Dünya genelinde artık DNA ve veri bankasının kurulmasının gerekli olup olmadığı değil, hangi sınırlamalar ve kural ve kurallar bütünlüğüne tabi olması gerektiği, kapsamı, verilerin hangi koşullarda kullanılacağına kimin verileri ne kadar kullanabileceği gibi konular tartışılmaktadır. İngiltere'de başlayan, ardından ABD, Almanya, Birleşik Arap Emirlikleri derken dünya geneline hızla yayılan insanların DNA'sının kayıt altına alınması çalışmaları, Türkiye'de de 2006 yılında "Türkiye Milli DNA Veri Bankası Tasarısı" adıyla TBMM'ye gönderildi ve halen onay bekliyor. Peki bu bankalar ne kadar güvenlidir? Ya da DNA bankaları ülkemizde olmalı mıdır olmamalı mıdır?

DNA bankalarının olduğunu varsayalım. DNA bankası bize nasıl bir fayda getirir? Öncelikle kişilerin DNA verileri elimizde olduğundan dolayı caydırıcılık artar. Bu yüzden de faili meçhul olaylarda azalma görülür. En önemlisi de başkalarına suç atma iddasında belirgin azalma görülür. Peki DNA bankasının zararları var mıdır? Kişinin tüm genetik bilgisinin başkaları tarafından paylaşılabilir olma korkusu söz konusu olabilir. Ancak yarar zarar tartışması aşılmış gibi görülüyor. Bu çalışmamızda konunun uzman kişileriyle görüştük. Çok çeşitli görüşlere ulaştık. Herkesin etik konusunda kesin olarak doğru kabul ettiği bir durum olmadığı sonucuna ulaştık. Ülkemizde de bu DNA laboratuvarlarında etik kavramının tartışmaları halen devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Delil, Adli DNA Tetkiki, DNA Bankaları

DNA'YI DELİL OLARAK KULLANAN LABORATUVARLARDA AKREDİTASYON ve STANDARDİZASYON

Sinem DERELİ¹, Gökhan BAŞ², M.Salih KAZGAN², Özben YURTLU², Yaprak YUVACI²

¹*Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü 2. Sınıf öğrencisi*

²*Yeni Yüzyıl Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü 2. Sınıf öğrencisi*

Son yıllarda DNA düzeyinde yapılan çalışmalarla birçok tıbbi ve adli vakalarda çok ciddi bulgulara ulaşılmada, teşhislerde kolaylıklar sağlamıştır. DNA düzeyinde yapılan çalışmaları çoğu laboratuvarlarda uygulamak mümkün hale gelmiştir. Fakat sonuçları oldukça önemli olan bu çalışmaların yapıldığı laboratuvarlarda standartlaştırılma söz konusu değildir. Akreditasyon, laboratuvarlarda uygulanan deney, analiz ve belgelendirme işlemlerinin, resmi bir kuruluş tarafından uluslararası kriterlere göre denetlenerek teknik ve idari yeterliliklerin onaylanması ve belirli aralıklarla denetlenmesi işlemidir. Laboratuvar akreditasyonu hem ulusal hem de uluslararası bir güvenilirlik işlemidir. DNA düzeyinde soybağı belirtimi yapılan laboratuvarlarda uluslararası Kalite Güvencesi isimli tezde İSO 17025 kalite standardından bahsedilmiştir. Sıradan laboratuvarların benimsediği bu standardı, üzerinde biraz eklemeler ve değişiklikler yaparak babalık tayini yapan laboratuvarlara uygulama fikri ortaya konulmuştur. Türkiye’de henüz DNA laboratuvarlarının akreditasyonu için kullanılan bir standart yoktur. Akredite olan çok küçük sayıda laboratuvar da deney laboratuvarlarının akreditasyonu için TS EN ISO/IEC 17025 standardı kullanılmaktadır. Amerika’da ve Avrupa’da ayrı ayrı alt bölümleri akredite eden birimler mevcuttur. DNA laboratuvarlarında kalite kontrol ve akreditasyon oldukça önem taşıyan bir güvenilirlik uygulamasıdır. Standardizasyon konusuna gereken önem verildiği takdirde DNA laboratuvarlarında uluslararası kabul görmüş raporlar elde edilecektir. Çalışmamızda ülkemiz ve uluslararası durum incelenmiş, konu ile ilgili uzman görüşlerine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Standardizasyon, Akreditasyon, Dna Laboratuvarları

GDO'LU YEM VE MAMALARIN ÇEVREYE ETKİSİ

Mine BARUT¹, Ümmühan BALOTA¹, Keremcan ALGAN², Yasin ALGANTEKİN²,
Umur ALPAY³, İtir ERKAN⁴

¹Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü 1. Sınıf öğrencisi

²Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Reh. Bölümü 1. Sınıf öğrencisi

³Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü 2. Sınıf öğrencisi

⁴Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü Araştırma Görevlisi

Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) günümüzde çevre sorunlarından biri haline gelmiştir. Ülkemizde son çıkan Biyogüvenlik yasasına göre; yurdumuzda 13 çeşit GDO'lu mısırın girişine izin verilmiştir. Bunun sonucunda medyada çok büyük tartışmalar ortaya çıkmıştır. Gelişmekte olan ülkelerde daha çok GDO ekim alanı bulunmaktadır. Bunun nedeni ise, ülkelerdeki ilaç kullanımını ve verimi arttırmaktır. Besinlerin aritmetik insanların ise geometrik olarak artması sonucunda hızla artan Dünya nüfusunun besin ihtiyacını karşılamak için bilim adamları GDO'lu besin üretimini bu duruma karşı çözüm olarak görmüşlerdir. Ayrıca herbisit dayanıklılık artırılarak bitkinin büyüdüğü toprağın daha az işlem görmesi veya hiç işlem görmemesi sağlanır. Bitkilerin topraktan daha fazla azotu doğrudan kendilerinin alabilmesi sağlanır. Bu da kimyasal gübre kullanımını azaltır. GDO'lu tohum ve yemlerin hayvanlar ve insanlar dışında çevreye, ekolojik sisteme ve bitkilere yararları olduğu gibi zararları da vardır. GDO'lu besinlerin hayvanlar tarafından tüketilmesi sonucunda süt veriminde, sperm üretiminde, doğum oranlarında problemler ortaya çıkmaktadır. Bu besinlerle beslenen hayvanlardan üretilen ürünlerin insanlar tarafından tüketilmesi sonucu insanlarda alerjik reaksiyonlar ve çeşitli hastalıklar görülür. Bu besinlerin bitkilerde dayanıklılığı zayıflatma, genetik kirlenmeye neden olma ve toprak su ekosistemine geçişte doğurabileceği riskler oldukça fazladır. Dirençli gen aktarımlı bitkilerden süper yabancı otlar ortaya çıkmıştır. BT (*Bacillus thuringiensis*) toksini içeren bitkilerden beslenen yararlı organizmaların zehirlenme olasılığı GDO'nun öne çıkan riskleri arasındadır. BT toksini içeren bitkilerle beslenen arı ve kelebeklerde yapılan deneyler sonucu sağlık üzerinde olumsuz etkileri görülmüştür. Tozlaşma etkisi ve % 0,9 kavramı da GDO ve üzerine yapılan çalışmalarda önemli bir yere sahiptir. Özellikle bebek mamalarında % 0,9 GDO bulunması halinde ürün satışı yasaklanmıştır. GDO'lu tohumların tümü kısır tohumlardır. Bu tohumlar toprağa verildiğinde daha yüksek oranda sebze ve meyve verimi elde edilmekte fakat bu tohumlar tekrar kullanılamamaktadır. Bu durum ülkemiz için ekonomik bir risk oluşturmaktadır. GDO'lu ürünler üzerine yapılan çalışmalar devam etmekle birlikte bunların faydalı mı yoksa zararlı mı olduğu süregelen bir tartışma olarak günümüzdeki önemini hala korumaktadır.

Anahtar Kelimeler: GDO, Çevre, Yemler ve Mamalar, Tozlaşma

ÇOCUKLARIMIZI SAĞLIKLI BESLEYEBİLİYOR MUYUZ?

Yasemin CANBAZ¹

Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Çocuk Gelişimi, 1. Sınıf öğrencisi

Bu gün burada, günümüzde; yalnızca anne karnından başlayarak çocuklarımız için değil hepimiz içinde tehlikeli olan iki maddeye değineceğiz. Bunlar; Akrilamid ve Mono sodyum glutamat olarak bilinen ve son günlerde gündeme oturan maddeler buradan yola çıkarak çocukların gelişimini olumsuz etkileyen bu maddeleri toplumun bilip bilmediği konusunda bir anket çalışması planladık. Nisan ayının ilk haftasında; rastlantısal örnekleme ile yaklaşık 300 kişiye çok sorulu bir anket uyguladık. Ankette, bu iki maddenin bilinip bilinmediğinin yanı sıra vücut kitle indeksi hesaplanması, beslenme davranışı ve ailesel bireysel hastalıklar konusunda da sorulara yer verdik. Anket çalışmamız sürmektedir. Buradaki sunumuz için anketler arasından tarafsız olarak seçtiğimiz 30 anketi bu iki maddenin bilinip bilinmemesi konusunda değerlendirdik. Katılımcıların %95 bu iki maddenin adını bile duymamıştı .%5 ise son günlerde televizyon ve gazetelerden adını duymuş fakat zararı konusunda bilgi sahibi değildi. Bu yanıtı verenlerin eğitim durumları ve mesleki farklılığının olmaması dikkat çekiciydi. Akrilamid ile ilgili kısa bilgi verelim: kahve, çikolata, badem, patates kızartması, bisküvi, patates çipsi, tahıl, ekmekler bazı meyve ve sebzelerde pişirme sonucu ortaya çıkan kimyasal bir birleşendir.karbonhidrat açısından zengin bu yiyecekler yüksek ısıda kızartıldığında, fırınlandığında,kavrulduğunda doğal olarak oluşur yüksek dozlarda akrilamidin kansere neden olduğu 2002 nisanda hayvanlarda yapılan bir çalışmada İsveçli bilim adamları tarafından bulunmuştur. Monosodyum glutamat'la ilgili bilgi verelim: pek çok gıda ürününe lezzetli olması için konulan bir katkı maddesidir. Çocuk mamaları, çips, gofretler, çikolatalar, hazır çorbalar içinde bize sunulan bu maddenin bağımlılık yaptığı beyin ve kalp dokusuna zarar verdiği çalışmalarla gösterilmiştir. Bu maddenin katıldığı ve günlük yaşamımızda vazgeçemediğimiz ürünleri sıralayarak beslenmedeki besin maddesi seçimini size bırakıyoruz: Tüm çipslerde-hamburger, tavuk, et'li dönerler –fasfood'lar – kurabiye, pogca ve benzeri katı hazır yiyecekler ve ekmek üstü yağlar, et ve et suyu tabletleri, hazır soslar ,hazır çorbalar, tatlı tuzlu hazır yiyecekler. Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de izin verilen bu maddeler ile ilgili yeni kararlar alınması gerekmektedir. Aksi halde özellikle bir yaşından önceki çocuklarımızda gelişme geriliği, zekâ ve davranış bozukluğunun artmasına göz yummuş oluruz.

GDO ANALİZLERİNDE LABORATUVAR KAYNAKLI SORUNLAR

Abdullah AYDEMİR¹, İsmail SARICAN¹, Özlem HARMANCI¹, Özben YURTLU²,
Umur ALPAY², İtir ERKAN³

¹*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü 1. Sınıf öğrencisi*

²*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü 2. Sınıf öğrencisi*

³*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü Araştırma Görevlisi*

Son yıllarda Genetiği Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) ile elde edilen ürünler ve bu ürünlerin analiz edildiği laboratuvarlar önem kazanmıştır. GDO analiz istekleri Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından gönderildiği gibi özel istek olarak ta gelebilmektedir. Laboratuvara gelen numunelerin 1-2 gün içinde analiz edilip rapor edilmesi istenir. GDO analiz laboratuvarları, kontaminasyonu önlemek için numunenin girişinden itibaren homojenizasyon ve tartım, ekstraksiyon, PCR odası ve PCR sonrası işlemlerin yapıldığı alanlardan oluşur. Her bir alan laboratuvarın analiz kapsamı ile teknolojik altyapısına göre yeterli olacak şekilde planlanır. Bu alanda GDO analizinden başka hiçbir analiz gerçekleştirilmemelidir. Analiz süresince ve sonrasında laboratuvarında çalışma ortamının temizliğine özen gösterilmelidir. Laboratuvarında dezenfeksiyon işlemi eksik yapılırsa güvenilir sonuç elde edilmez ve bu durum gerek analizi yapan laboratuvar için gerekse ürün sahibi firma için olumsuz sonuçlara neden olabilir. GDO Laboratuvarlarında kullanılan dezenfeksiyon yöntemlerinden bazıları : Ultraviyole ışınlarıyla, Alkol ve yüzey dezenfeksiyon çeşitleridir. Ultraviyole ışınları mikroorganizmaların yok edilmesi amacıyla kullanılır. Özellikle gıda ürünlerden DNA izolasyon analizi steril kabin içinde yapılır ve analiz bitince kabin içi UV ışınlarıyla dezenfekte edilir. Alkol ile yapılan dezenfeksiyon yönteminde ise yüzey ve araç gereçler üzerinde bulunan DNA kalıntıları % 70'lik alkol kullanılarak temizlenmektedir. Laboratuvar temizliği için, laboratuvarlarda analizin yapıldığı birimlere ait atık yönetimi de dahil olmak üzere ilgili tüm prosedürler ve talimatlar bulundurulur. Laboratuvarında çalışan tüm personel bu talimatlara bağlı kalarak işlemlerini gerçekleştirir. Aksi halde kontaminasyonlara bağlı olarak analiz sonuçlarında hatalar gözlemlenebilir. Yapılan analizler, bir üründe GDO bulunduğunu ya da bulunmadığını belirteceğinden, çalışmanın her aşamasına özen gösterilmeli ve olumsuz koşullar ortadan kaldırılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: GDO, Kontaminasyon, Laboratuvar

AKREDİTASYONDA ÖNEMLİ BİR SÜREÇ : “17025 KALİTE EL KİTABI”

Eda AKTAŞ¹, Keremcan ALGAN¹, Yasin ALGANTEKİN¹, Esra ATABAY², Abdullah AYDEMİR², Merve AYDIN², Ümmühan BALOTA³, Mine BARUT³, Özlem HARMANCI², Merve İNAN², İsmail SARICAN², İtir ERKAN⁴

¹*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Reh. Bölümü 1. sınıf öğrencisi*

²*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü 1. sınıf öğrencisi*

³*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü 1. sınıf öğrencisi*

⁴*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü Araştırma Görevlisi*

Akreditasyon; yapılan test ve analizlerin güven sağlayabilmesi için laboratuvarın teknik yeterliliğinin uluslar arası tanınmış ve yetkili bir kuruluş tarafından gerekli kriterlere göre değerlendirilmesi, onaylanması ve sonrasında denetlenmesi faaliyetidir. Laboratuvarların akreditasyonu için Türkiye’de TS EN ISO/IEC 17025 standardı kullanılmaktadır. Türkiye’de yetkili kuruluş Türk Akreditasyon Kurumudur (TÜRKAK). Dosyadaki belgeler kurum tarafından bir ön denetim amacıyla belirlenen bir denetçiye gönderilir. Denetçinin dosya üzerinde yaptığı incelemeler sonucunda hazırlanan rapor kurum tarafından laboratuvara iletilir. Laboratuvar bu rapordaki talep ve tavsiyeleri yerine getirerek tekrar kuruma başvurur. Laboratuvarın denetleneceği tarih üzerinde ve denetçiler konusunda taraflar mutabakata varırlar. Denetim yapıldıktan sonra denetçiler raporunu hazırlar ve akreditasyon kurumunun onayına sunar. Yönetim kurulunun raporu onaylaması ile akreditasyon yürürlüğe girer. Bundan sonra her yıl gözetim denetimleri ve dört yılda bir tam akreditasyon denetimi yapılır. Özellikle deney yapılan alanlara giriş, çıkış ve cihazların kullanımının kontrolü önemlidir. Laboratuvar düzeni ve temizlikle ilgili personel belirlenmiş ve laboratuvarın temizlik planlarının yapılmış olması gereklidir. Temizliği yapacak kişilerin görev tanımları yapılmış ve kontrol edecek personelde belirlenmiş olmalıdır. Bu temizlik sırasında kullanılan ekipman ve kimyasalların deney koşullarını etkilememesi için gerekli önlemler alınmalıdır. Çalışmamızda GDO analiz laboratuvarlarında akreditasyon kapsamında kullanılabilecek 17025 Kalite El Kitabı hazırlanmıştır. 17025 Standardında olması gereken Laboratuvar tanıtımı, yönetim şartları, teknik şartlar, uyulması gereken talimatlar, prosedürler GDO analiz laboratuvarlarının kalite kapsamında düzenlenmiştir.

Anahtar Kelimeler : GDO Analiz, Kalite Güvence, 17025 Standardı

MEDYADA GDO

Eda AKTAŞ¹, Esra ATABAY², Merve AYDIN², Merve İNAN², Özben YURTLU³,
İtir ERKAN⁴

¹*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Reh. Bölümü 1. Sınıf öğrencisi*

²*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü 1. Sınıf öğrencisi*

³*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü 2. Sınıf öğrencisi*

⁴*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü Araştırma Görevlisi*

Hızla ilerleyen gen teknolojisi artık sadece bir araştırma alanı olmaktan çıkıp sağlıktan tükettiğimiz besinlere, kullandığımız eşyalardan hayvanlarımıza kadar birçok alanda hayatımıza girmiştir. Gen teknolojisinin en ses getiren konusu GDO, tüm dünyanın gündemine oturmuştur. Türkiye’de biyogüvenlik yasası olmamasından denetim mekanizmasına ilişkin şüphelere kadar birçok itirazın yapıldığı konuda en çok merak edilen bu ürünlerin insan sağlığına olan etkileridir. Medyada yer alan GDO haberleri incelediğinde bazı araştırmacılar henüz sağlığa zararının kanıtlanmadığı yönünde görüş bildirseler de yapılan araştırmalar gelecekte canlıların ve ekosistemin olumsuz yönde etkileyeceğini vurgulamaktadır. GDO’lu bitkilerden ve hayvanlardan elde edilen ürünlerin meydana getirebileceği risklerin başında alerji gelmektedir. Genetik yapı değişiminde, verici kaynağın alerjen özelliklerinin transfer edilen bitkiye ya da hayvana geçmesi engellenemeyebilir. 1996 yılında, Brezilya kestanesinde ve fındığından soya fasulyesine aktarılan geni içeren ürünler, alerji yapması nedeniyle, marketlerden toplatılmıştır. GDO’lu bitkilerde bulunan özellikle zararlı ot ve böcek öldürücü genler ile terminatör teknolojisi gereği aktarılmış olan genler de toksin üreterek çalıştıklarından, dokularda birikme durumunda, önemli riskler oluşturmaktadır. Bu genlerin kullanılması pestisit kullanımını ortadan kaldırmıştır. Ancak, bu toksik madde kalıntılarının ortadan kalktığı anlamına gelmemektedir. GDO’lu pamuk, soya, mısır ve kolza çeşitlerinde kullanılan bazı kimyasal maddelerin doğrudan kanser yapıcı oldukları bilinmektedir. Öte yandan, sindirim sisteminde tam olarak sindirilmeden dolaşım sistemine geçerek kan hücreleri aracılığı ile normal genoma katılabilen yabancı DNA parçalarının da hastalıklarda etkili olma ihtimali söz konusudur. Sonuç olarak genetiği değiştirilmiş bu türlerin, ekosistemdeki diğer türlerden baskın hale geleceği ve tüm ekosistemi olumsuz yönde etkileyeceği bildirilmektedir.

Anahtar kelimeler: GDO, Çevre, Medya

ATM'NİZ BAKTERİYEL BİR BOMBA MI?

Yasin Bostancı*, Dr.Süheylâ Yazıcıoğlu**,Uzm.Biyolog Fatma Ayşenur Curabeyoğlu**

**Koç Üniversitesi, Fen ve Mühendislik Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi; Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Ön Lisans Öğrencisi*

***Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Öğretim Görevlisi; Proje Danışmanı*

Bu çalışmanın amacı Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde sayıları yıllara bağlı olarak düzenli bir şekilde artan ve günümüzde toplumun her kesimi tarafından kullanılan ATM'lerin (Automated Teller Machine) ev sahipliğini yaptığı patojen olabilecek bakterilerin belirlenmesi ve bunların disk difüzyon yöntemi ile dirençliliklerinin tayin edilerek dezenfeksiyon mekanizmalarının geliştirilmesidir. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ve Dünya Bankası (DB) verileri incelendiğinde, “gelişmekte olan” ve “gelişmiş” olarak nitelendirilen ülkelerin yönetmekte oldukları ekonomik kaynakların büyük bir kısmının “Sağlık Hizmetleri” kalemi için kullanıldığı ve bu kalemi oluşturan başlıkların arasında, kaynakların yoğun olarak “Enfeksiyon Hastalıkları ve Tedavisi” üzerinde toplandığı görülmektedir. Ekonomik kaynakların asla tükenmeyeceği bir Dünya'yı düşünebilsek dahi, belirtmemiz gerekir ki, rasyonel olmayan ilaç kullanımı bakteriler öncelik olmak üzere pek çok mikroorganizmanın direnç mekanizmalarını geliştirmekte ve başta enfeksiyon hastalıklarında olmak üzere tıbbi tedaviyi çok zor ve belki imkansız bir hale getirebilmektedir. Ülkelerin pek çok açıdan karşılıklı bağımlılıklarının arttığı ve ekonomik egemenlik sınırlarının yıpranmaya başladığı, insan popülasyonunun eğitim ihtiyacının giderek arttığı ve “Sağlık Hizmetleri”ne erişimin zorlaştığı küreselleşen Dünya'da, “Önleyici Sağlık Hizmetleri”nin her zaman olduğundan çok daha önemli bir noktada olduğu açıktır. Saydığımız neden ve amaçlarla, çalışmamızın sonuçlarının olası patojen bakterileri ve dirençliliklerini tayin edeceği, dezenfeksiyon mekanizmalarının geliştirilmesini sağlayarak enfeksiyon hastalıklarının insidans eğrilerinde negatif etki yapacağı ve en önemlisi toplumsal bilinci artırarak, “Önleyici Sağlık Hizmetleri” açısından önemli ve yol gösterici bir çalışma olacağı kanaatindeyiz.

Anahtar Kelimeler : Mikrobiyoloji, İlaçlara Direnç, ATM, Bulaşıcı Hastalıklar

QUORUM SENSING

İlkay Civelek, Neslinur Özçelik, Sabahattin Ekin, Sevde Hasanoğlu, Yunus Emre Elma

Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü

Bakterilerin dünyasına baktığımızda onların da insanlar gibi birbirleriyle iletişim kurduğunu fark edebiliriz. Bu küçük canlılar aynen insanların iletişim aracı olan dil ve sözcükler gibi, besiyerine salgıladıkları sinyal moleküllerini kullanırlar. Bakterilerin birbirleriyle iletişim kurma yetenekleriyle çoğunluğu sayısal olarak algılama ve buna bağlı olarak fizyolojik ve patojenik özelliklerini değiştirme mekanizmasına ‘Quorum Sensing’ adı verilir. Bu iletişim sürecinde bakteriler ‘otoindükleyici’ denilen sinyal moleküllerini salgılar, algılar ve sonuçta bu moleküllere yanıt verirler. Her türün ‘Quorum Sensing’ mekanizmasını kullanma amacı farklıdır. Bu farklılık temel de genetik bilginin farklı olmasına dayanmaktadır. ‘Quorum Sensing’ mekanizması ile birçok türe özgü davranış kontrol edilmektedir. Bir bakteri türünün ‘Quorum Sensing’ mekanizmasını kullanabilmesi diğer bir deyişle kültürde bulunan bakterilerin popülasyon yoğunluğuna bağlı olarak davranış değiştirmeleri, bu mekanizmayla ilgili genlere sahip olmaları ile mümkündür. Dolayısıyla her bir tür, ‘Quorum Sensing’ mekanizmasıyla ilgili olarak kendi türüne özgü genleri kullanmaktadır. ‘Quorum Sensing’ mekanizması bakteriler arasındaki lisanın şifrelerini çözmemize yardımcı olacak ve buna bağlı olarak da tıpta infeksiyon hastalıkların tanı ve tedavisinde yenilikler sağlanacak, veterinerlik, ziraat, farmakoloji, gıda ve biyoteknoloji gibi alanlarda da uygulamaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Quorum Sensing, Bakteriler Arası İletişim, Sinyal Molekülleri

EKOLOJİ VE BESLENME

Tuğçe KAYA, Seynan SARI

Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü 2. Sınıf öğrencisi

Ekoloji, canlıların birbirleri ve cansız çevreyle olan ilişkilerini inceleyen bilim dalı olarak tanımlanmaktadır. Günümüzde insan, çevre ve ekoloji sözcükleri bir bütün olarak kullanılmaktadır. Kıtalarından okyanuslara, göllerden akarsulara, yer altı sularından atmosfere ,mikroorganizmalardan insana ve bitkiler alemine kadar bütün canlı ve cansız varlıklar arasında düzenli bir ilişki vardır.Yani organizmalar yaşamlarını sürdürebilmek için diğer organizmalarla ve çevreyle ilişki içindedir.Son 30-35 yıl içinde dünya nüfusunun hızla artması, sanayi ve teknolojinin ilerlemesi, doğal kaynakların tükenmeye başlaması ekosistemi olumsuz yönde etkilemekte ve çevre sorunlarının gündeme gelmesine yol açmaktadır. Ekosistemin bozulması ekolojik beslenmeyi de doğrudan ve olumsuz şekilde etkiler. Ekoloğların çalıştıkları konular arasında hangi canlıların birbirleriyle besinleri ve beslenme şekilleri açısından ilişkileri, besinlerin sağlanmasındaki biyogeolojik döngüler, bu döngülerde rol oynayan canlılar, oluşan besin zincirleri ve bu zincirlerden ne gibi besin ağlarının ortaya çıktığı,canlıların hem diğer türleri ve hemcinsleri ile nasıl rekabet ettikleri, nasıl yardımlaştıkları, çeşitli çevre faktörlerinin (örneğin iklim değişikliği) bu türlerin sayılarında ve yayılmalarında ne gibi değişikliğe yol açtığı sayılabilir. Bu bağlamda beslenme ile ekoloji arasında da yakın bir ilişki vardır. Beslenme, vücudun çalışması için gerekli olan besinlerin vücuda alınması,sindirimi, emilimi ve metabolizmasını anlatan terimdir. Yeterli ve dengeli beslenme, besinlerin vücudun gereksinimi kadar enerji, protein, karbonhidrat vitamin ve mineral sağlayacak miktarda alınmasına denir.Bir insanın sağlıklı olması için o insanın sağlıklı koşullar altında çevresiyle ve kendisiyle barışık olarak yaşaması demektir. İnsanın ruhsal, fiziksel ve zihinsel sağlığı yedikleriyle doğrudan ilgilidir. Besinlerimizin sağlıklı olması ise toprağın suyun ve havanın sağlıklı olmasına ayrıca üretim ve topluma ulaştırılma işlemlerin uygun koşullarda, kurallara uygun olarak yapılmasına bağlıdır.

Anahtar Kelimeler : Ekoloji, Çevre, Beslenme

İLAÇ İMHASI VE AKILCI İLAÇ KULLANIMI

Meltem TÜRKER¹, Necla Kamer COŞKUN¹

1Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Eczacılık Bölümü 2. Sınıf öğrencisi

Değerlendirilebilir atıkların çeşitli fiziksel ve/veya kimyasal işlemlerle ikincil hammaddeye dönüştürülerek tekrar üretim sürecine dahil edilmesine geri dönüşüm denir. Geri dönüşümü 5 temel basamakta ele alabiliriz: Kaynaktan ayırma, Değerlendirilebilir atıkları ayrı toplama, Sınıflandırma, Değerlendirme, Yeni ürünü ekonomiye kazandırma. Doğal kaynaklarımızı korumak, enerji tasarrufu sağlamak, atık miktarını azaltmak, geleceğe ve ekonomiye yatırım için geri dönüşüme önem vermeliyiz. Geri dönüşüme uygun maddeler arasında; cam, kağıt, plastik ve biz eczacıları ilgilendiren çok önemli olan ilaç atıkları imha sorunları vardır. Hastaların, ilacı klinik gereksinimlerine göre uygun biçimde, uygun dozda ve yeterli zaman süresince kendilerine ve topluma en düşük maliyette almaları için yapılması gerekenlerdir. Bu, aynı zamanda eczacılığın görev tanımlarından biridir. “İlaç hedeflendiği insan vücudunda yararlıdır; çevrede değil” sloganından yararlanarak, akılcı ilaç kullanımını yaygınlaştırmak istiyoruz. Atık ilaçların uygunsuz imhasının çevre ve insan vücuduna etkisi kötü yöndedir. Bu yönde İzmir’de devam ettirilen Çevreci Eczacılar Kooperatifi büyük görev üstlenmiştir. Biz de arkadaşlarımızı ve üniversiteleri bu konuda bilinçlendirmek istiyoruz.

Anahtar Kelimeler: Geri Dönüşüm, Akılcı İlaç Kullanımı, İlaç İmhası

BAĞIMLILIĞIN İNSAN SAĞLIĞINA ETKİLERİ

Gökhan BAŞ¹, Özben YURTLU¹, Tuğçe ERSOY²

¹*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü 2. Sınıf öğrencisi*

²*Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü 1. Sınıf öğrencisi*

Bağımlılık; birey ve nesne arasında bireyin seçimiyle başlayan süreklilik özelliği taşıyan boyutlu bir ilişkidir. Bu ilişki her ne kadar bireyin özgür iradesi ile başlamış ise de, bireyin özerkliği zaman içinde ortadan kalkmaktadır. Bu tanımlamaya paralel olarak, dünyada ve ülkemizde bağımlılık artmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü'nün bu konuya çok özel bir şekilde yaklaşımı mevcuttur. Öyledir ki; bağımlılığın içinde inceleyeceğimiz madde bağımlılığı dünyada ilk 10 ölüm nedeni içerisinde gösterilmektedir. Bu bağlamda bağımlılık ile ilgili birçok çalışma yapılmaktadır. Dünyada birçok insan ne yazık ki madde bağımlısıdır. Her ne kadar bağımlılık ile uğraşan kuruluşlar olsa da bağımlılıktan kurtulmak için kişinin göstereceği çaba en önemli faktördür. Bunun dışında bağımlılığı etkileyen başka etmenler de söz konusudur. Ayrıca yapılan çeşitli araştırmalar ışığında bağımlılığın tek bir maddeyle bağlı kalmadığı görülmüştür. Oluşan bu çeşitliliğin beraberinde getirdiği çözüm yollarının da farklılaşması gerekmektedir. Toplum istikrarını zedeleyen, insanların amaçlarını ve umutlarını yok eden bu maddeleri kimler kullanıyor diye baktığımızda, en büyük grubu gençlerin oluşturduğunu görmekteyiz. Mevzu geçen konularda daha aydınlatılmış bir bilgi sunmak ve çevremizi bilinçlendirmek amacıyla bu çalışmayı hazırlamış bulunuyoruz.

Anahtar Kelimeler: Madde Kullanımı, Bağımlılık, İnsan Sağlığı

2008 YILI VERİLERİNE GÖRE ÜLKEMİZDE ÖLÜMLERE NEDEN OLAN İLK ON HASTALIĞIN İLLERE GÖRE DAĞILIMLARI

Kübra DEMİR

Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Eczacılık Bölümü, 1. Sınıf Öğrencisi

Ülkemizde ölümlere neden olan hastalıkların illere göre dağılımını yapmak üzere Türkiye İstatistik Kurumu 2008 yılı adrese dayalı nüfus kayıtları ve illere göre hastalıkların dağılımı verilerinden yararlanılmıştır. Genel hızlara göre standardizasyonlar hesaplanmış, ilk ve son beş sırada yer alan illerimiz tablolara yerleştirilmiştir. Bu hastalıklar başta kalp hastalıkları olmak üzere beyin damar rahatsızlıkları, habis ular, hipertansiyon, pnömoni ve diğer hastalıklar olmak üzere on başlık altında toplanmıştır. Bugünü değerlendirmede ve geleceği şekillendirmede sağlık konusunun ne kadar önemi varsa, bu konuda verilerin değerlendirilmesi ve bu verilerin anlamlı bir şekilde yorumlanması aynı derecede önem taşımaktadır. Bunu da bizlere doğru ve bilimsel yöntemlere uygun bir şekilde hazırlanmış istatistiksel çalışmalar sağlamaktadır. Hastalıkların ve dağılımlarının belirlenmesi buralarda yapılacak olan sağlık yatırımları ve alınacak önemler açısından son derece önemlidir. Küreselleşme sonucu küçülen dünyada artık hastalıklar çok hızlı bir şekilde yayılmakta ve hatta bir virüsün bir hafta gibi kısa bir sürede bütün dünyayı etkisi altına alması mümkün olmaktadır. İşte bu noktada elimizdeki istatistik veriler ışığında ülkemizin sağlık politikalarını belirleyebilir ve mücadelede bir adım öne çıkabiliriz. Kişisel bağlamda da sağlığımızı nasıl korumamız gerektiği hakkında da bize fikir vermektedir.

2010 YILI VERİLERİNE GÖRE ÜLKEMİZDE SAĞLIK HİZMETİ VEREN HASTANELERİN VE YATAK SAYILARININ NÜFUS BAZ ALINARAK İLLERE GÖRE DAĞILIMLARI

Elif Ayça ALTINKAYA

Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Eczacılık Bölümü 1. Sınıf Öğrencisi

Ülkemizde sağlık hizmeti verilen hastaneler, bağlı oldukları kurumlara göre 4 farklı grup altında incelenmiştir. Bu gruplar, Sağlık Bakanlığı, Üniversite, Özel ve Diğer Kamu Kurumlarına bağlı olan hastaneler olarak dikkate alınmıştır. Türkiye genelindeki tüm iller, söz konusu dört kapsama göre değerlendirilirken Türkiye İstatistik Kurumu 2010 yılı adrese dayalı nüfus kayıtları ile illerdeki hastane ve yatak sayıları dağılımı verilerinden yararlanılmıştır. Genel hızlara göre standardizasyonlar hesaplanmış, ilk ve son beş sırada yer alan illerimiz tablolara yerleştirilmiştir. Sağlık Bakanlığı, Üniversite, Özel ve Diğer Kamu Hastaneleri kapsamında hastane ve yatak başına düşen en az ve en çok nüfusun bulunduğu iller değerlendirilmiştir. Sağlık, çağlardan beri insanların daha kaliteli yaşam sürebilmesi için en önemli kavramdır. Günümüz koşullarında, değişen dünya şartları, stresli yaşam, sağlıksız beslenme şekilleri, organik beslenmenin giderek azalması insanların sağlıklarını çok fazla etkilemektedir. Bunların sonucunda ortaya çıkan hastalıklara gerekli müdahalelerin yapılabilmesi ancak sağlık hizmeti verilecek kurum ve kuruluşların gerekli sayıda ve kapasitede olabilmesi ile mümkündür. Bu bağlamda, ülkemizdeki hastanelerin ve yatak sayılarının nüfusa göre değerlendirilmesi ve buna göre gerekli yatırımların ilgili birimlerce yapılması şüphesiz bu konuya en önemli desteği sağlayacaktır.

2010 YILI VERİLERİNE GÖRE SAĞLIK PERSONELİ SAYILARININ İLLERE GÖRE DAĞILIMLARI

Yasemin Bektaş

Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Eczacılık Fakültesi, 1. Sınıf Öğrencisi

Sağlık hizmetlerinin planlanması ve sağlam bir zeminde yürütebilmesi için güvenilir verilere ve bu verileri değerlendirebilmek için de istatistiksel analizlere ihtiyaç vardır. Bu çalışmada Türkiye İstatistik Kurumu'ndan alınan 2010 yılı adrese dayalı nüfus verileri ve 2010 yılı sağlık personeli sayılarının illere göre dağılımları kullanılmıştır. Genel hızlara göre standardizasyon yapılmış ve istatistiksel analizler elde edilmiştir. Elde edilen veriler kullanılarak ilk beş ve son beş il sıralaması tablolara dökülmüş ve değerlendirilmiştir. Dünyanın ortak dili olan istatistik dilini konuşmak geçmişe, bugüne ve geleceğe ışık tutacaktır. Bu dili öğrenen birinin meslek seçiminden yaşayacağı ilin seçimine, hatta kendini hangi hastalıktan koruması gerektiğinin bilinmesine kadar birçok konuda işine yarayacaktır. Gelelim sağlık konusuna. Sağlıkçıların il il dağılımını görmek iş olanakları açısından bize fayda sağlayacaktır. Aynı zamanda ülkemiz açısından da sağlık personeli dağılımında var olan açıkları bizlere göstererek buralarda yeniden yapılandırma çalışmaları için temel oluşturacaktır. Umuyorum ki yapmış olduğumuz bu çalışma bizler için önemli bir farkındalık yaratacaktır.

**ANADOLUDA
TÜRK ESERLERİ
BİLDİRİ ÖZETLERİ**

DİYARBAKIR ULU CAMİ

Büşra KARAKAŞ

Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencisi

Diyarbakır Ulu Camii Diyarbakır Kalesi'nin surları üzerinde Harput Kapısı ile Mardin Kapısı'nı birleştiren eksenin batısında yer alan Anadolu'daki en eski camidir. Genellikle, yapımının 639'da Diyarbakır'ın Araplar'ın eline geçmesinden hemen sonra kentteki bir kilisenin camiye çevrilmesiyle yapıldığı kabul görür. Caminin duvarlarında bulunan Selçuklu, Artuklu, Akkoyunlu, Karakoyunlu ve Osmanlı dönemlerinden kalma 20 kadar yazıttan bu dönemlerde onarım gördüğü anlaşılmaktadır. İslam dünyasında besinci Harem-i Serif olarak bilinmektedir. . Cami, 1115 tarihinde deprem ve yangında hasar gördü, ikinci onarım 1155 yılında Beyhasanoğullarından Ahmed oğlu Hasan tarafından yaptırıldı. Cami in güne duvarı on beşinci yüzyılın ikinci yarısında Akkoyunlu Sultan Uzun Hasan tarafından onartıldı. Batı bölümü 1124 yılında Nisanoğlu Ahmed tarafından, doğu bölümü 1162 yılında Atabek inaldı, tarafından onartılarak yazıtlarla belgelendi. Cami in minare ve kapı üzerlerinde çeşitli dönemlere ait yirmi yazıt (kitabe) bulunmaktadır. Cami 1713 yılında bir yangın geçirmiş, 1714 yılında yanan bölümleri onarılmıştır. Kesme taştan yapılmış olan cami 80 x 80 metre ölçüsünde 6.400 metre karelik geniş bir alanı kaplar. Minaresinin şerefeye kadar olan gövdesi dört köşelidir. Cami in çatısı iki büyük bölümde iki sıra halinde sekizer sütun üzerindedir. Duvarları kabartma ve oyma şekillerle süslüdür. Giriş kapısı, mihrap ve minber üzerindeki süslemeler değerli birer sanat eseridir. Şadırvanı işlemeli mermer sekiz sütunlu ve sivri kubbelidir. Avlusunda Mesudiyet Medresesi/ Şafii'ler Camii, batı yakınında Zinciriye Medresesi, güney bitişiğinde Hanefi'ler Camii yer almaktadır. Avludaki hükümdar türbeleri Şah İsmail tarafından 1507 yılında yıktırılmıştır.

SÜLEYMANİYE CAMİ

Gülce Miray KURŞUN

Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık Bölümü

Kanuni Sultan Süleyman kendi adına bir ibadethane yapılmasını istemesi üzerine Mimar Sinan bir resim bina hazırlamış ve bu yapı Kanuni tarafından beğenilmişti. Büyük cami eski sarayın kuzeyinde ve denize paralel bir tepe üzerinde en iyi sanatkarlar ve mimarların çalışmaları sonucu üç yıl sürmüştür. Mimarbaşı şaheserinin planını bir avlu, diğeri asıl camisi ihtiva etmek üzere iki kare üzerine çizilmişti. Avlunun dört köşesinde birer minare bulunuyordu. Bunlardan camiye yakın olanlar diğerlerinden daha büyük ve üçer şerefeliydi. Minarelerin on olan toplam şerefeleri Kanuni Sultan Süleyman'ın onuncu hükümdar olduğuna işarettir. İstanbul'un muhteşem abidelerinden olan Süleymaniye'nin iç avlusuna üç kapıdan girilmektedir. Bu kapıların en büyüğü ortadaki olup, caminin ekseni yönündedir. Kapının üstü Selçuk sanatını andıran bir mermer işçiliği ile süslenmiştir. Kitabesinde kelime-i tevhid yazılıdır. Avlunun ortasında dikdörtgen şeklinde dört tarafı işlenmiş tunç kafesli ve mermer yüzeylerle süslenmiş bir şadırvan vardır. Süleymaniye Camisi 57 metre uzunluk ve 60 metre genişliktedir. 26 metre çapında bulunan kubbe 53 metre yüksekliğindedir. Kubbeler dört filayağına dayanan dört büyük kemere ve bu kemerler arasındaki dört askıya oturmaktadır. Caminin kapılarından çoğu abanozdan olup, mimber, mihrap mermer oymacılığının, vaiz kürsüsü de tahta işçiliğinin birer şaheseridir. Rahleler, yazma kuranlar, halılar, askılar, billur kandiller, tunç şamdanlar göz alıcı bir güzelliğe sahiptir. 138 pencereden giren ışık akisleri çok iyi hesaplanmıştır. Süleymaniye kubbesi diğer camilere nispetle daha iyi görülmektedir. Mihrabın sağ ve sol tarafları mavi zemin üzerine beyaz hatları havi Kütahya çinileriyle süslenmiştir. Cami yapılırken, okuyacak çocuklar, şifa bekleyen hastalar, uzak memleketten gelen seyyahlar, sıcak günlerde cami etrafından geçecek yolcular, hamamlar, kütüphaneler, cari hizmetinde bulunanlar ve onların yiyecek içecekleri düşünülmüştür. Bu sayılan nedenlerle Süleymaniye camisinin altında iki bedesten bir tarafında medrese ve misafir konacak tabhane, ulema, suleha, ehl ü ayali ile konacak misafirhane, darüşşifa, imaret, kiler mutfak, fırın ve cami-i şerifin etrafı iki karşılıklı dükkan inşa edilmiştir.

İSHAK PAŞA SARAYI

Kristina KALFOĞLU

Yeni Yüzyıl Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi İç Mimarlık Bölümü

D. Bayazıt'ın 7 km. güney doğusunda, Eski Beyazıt'a ve ovaya hakim yüksek bir tepenin üzerine kurulmuş, pek çok bölümleri olan komple bir saraydır. Birinci Dünya savaşına kadar Beyazıt Sancağı bu saraydan yönetildi. Sarayın yapımı 1685 yılında Çıldır Atabeklerinden Çolak Abdi Paşa tarafından başlanılmış, aynı soydan gelen Küçük İshak Paşa zamanında 1784' te (99 yılda) tamamlanmıştır. Mimarı, Ahıskalı ustalardır. Saray 115X50 m. boyutlarında, tesviye edilmiş, Karaburun tepesi üzerine terası, iki avlu ile bu avluları çevreleyen çeşitli yapı topluluğundan meydana gelmektedir. Doğu-Batı yönünde yaklaşık 7.600 m. karelik bir alan üzerine oturtulmuştur. Bazı kısımları tek, bazı kısımları iki, bodrum dahil bazı kısımları üç katlı olarak yapılmıştır. Bir saray için gerekli tüm bölümler vardır. Yapımı bir çok efsane ve hikayeye konu olan İshak paşa sarayı; Osmanlı döneminde Ağrı' da yapılan en büyük ve en önemli mimari eserdir. İshak Paşa Sarayı, geleneksel Türk mimari karakterinde ve Selçuklu mimarisi biçiminde bir yapıdır. Bu yapılar topluluğunda Osmanlı ve Selçuklu mimarisi öğeleri yanında , Avrupa sanatının Barok üslubunun etkileri de görülmektedir. Zamanın en modern ve ileri anlayışı ile yapılmış olup, genel hatlarıyla Türk kültürünün özelliklerini taşır.

Aşağıda görülen bölümlerden oluşur:

- 1- Dış cephe,
- 2- Birinci ve ikinci avlu,
- 3- Selamlık dairesi,
- 4- Cami binası,
- 5- Aşevi (Darüzziyafe),
- 6- Hamam,
- 7- Harem dairesi odaları,
- 8- Merasim ve eğlence salonu,
- 9- Takkapılar,
- 10- Cepanelik ve erzak odaları,
- 11- Türbe binası,
- 12- Fırın,
- 13- Zindan,
- 14- İç mimariden bazı bölümler (kapılar, pencereler, dolaplar, şerbetlikler, şömineler vs.)